

Informazioni su questo libro

Si tratta della copia digitale di un libro che per generazioni è stato conservata negli scaffali di una biblioteca prima di essere digitalizzato da Google nell'ambito del progetto volto a rendere disponibili online i libri di tutto il mondo.

Ha sopravvissuto abbastanza per non essere più protetto dai diritti di copyright e diventare di pubblico dominio. Un libro di pubblico dominio è un libro che non è mai stato protetto dal copyright o i cui termini legali di copyright sono scaduti. La classificazione di un libro come di pubblico dominio può variare da paese a paese. I libri di pubblico dominio sono l'anello di congiunzione con il passato, rappresentano un patrimonio storico, culturale e di conoscenza spesso difficile da scoprire.

Commenti, note e altre annotazioni a margine presenti nel volume originale compariranno in questo file, come testimonianza del lungo viaggio percorso dal libro, dall'editore originale alla biblioteca, per giungere fino a te.

Linee guida per l'utilizzo

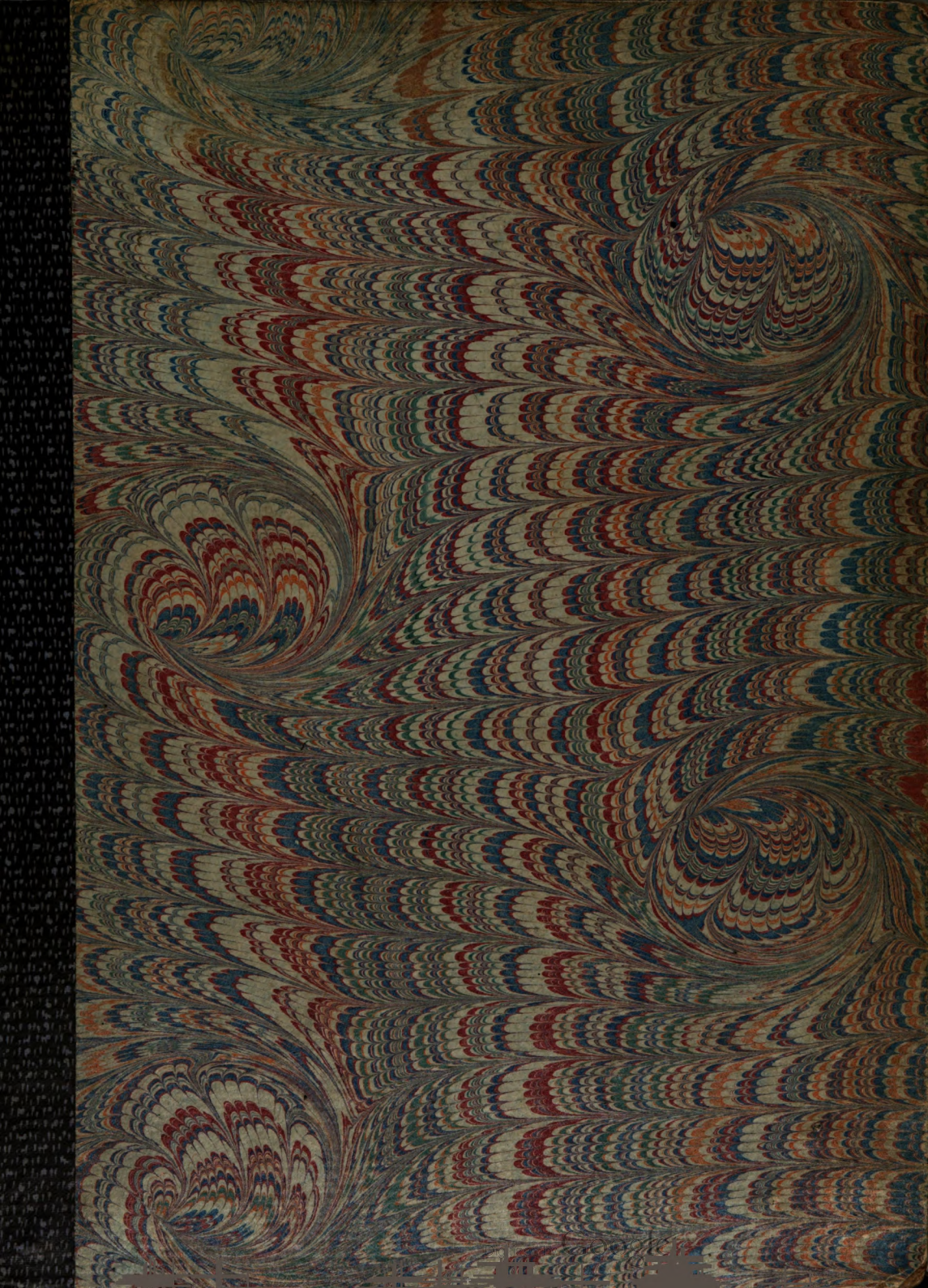
Google è orgoglioso di essere il partner delle biblioteche per digitalizzare i materiali di pubblico dominio e renderli universalmente disponibili. I libri di pubblico dominio appartengono al pubblico e noi ne siamo solamente i custodi. Tuttavia questo lavoro è oneroso, pertanto, per poter continuare ad offrire questo servizio abbiamo preso alcune iniziative per impedire l'utilizzo illecito da parte di soggetti commerciali, compresa l'imposizione di restrizioni sull'invio di query automatizzate.

Inoltre ti chiediamo di:

- + *Non fare un uso commerciale di questi file* Abbiamo concepito Google Ricerca Libri per l'uso da parte dei singoli utenti privati e ti chiediamo di utilizzare questi file per uso personale e non a fini commerciali.
- + *Non inviare query automatizzate* Non inviare a Google query automatizzate di alcun tipo. Se stai effettuando delle ricerche nel campo della traduzione automatica, del riconoscimento ottico dei caratteri (OCR) o in altri campi dove necessiti di utilizzare grandi quantità di testo, ti invitiamo a contattarci. Incoraggiamo l'uso dei materiali di pubblico dominio per questi scopi e potremmo esserti di aiuto.
- + *Conserva la filigrana* La "filigrana" (watermark) di Google che compare in ciascun file è essenziale per informare gli utenti su questo progetto e aiutarli a trovare materiali aggiuntivi tramite Google Ricerca Libri. Non rimuoverla.
- + *Fanne un uso legale* Indipendentemente dall'utilizzo che ne farai, ricordati che è tua responsabilità accertarti di farne un uso legale. Non dare per scontato che, poiché un libro è di pubblico dominio per gli utenti degli Stati Uniti, sia di pubblico dominio anche per gli utenti di altri paesi. I criteri che stabiliscono se un libro è protetto da copyright variano da Paese a Paese e non possiamo offrire indicazioni se un determinato uso del libro è consentito. Non dare per scontato che poiché un libro compare in Google Ricerca Libri ciò significhi che può essere utilizzato in qualsiasi modo e in qualsiasi Paese del mondo. Le sanzioni per le violazioni del copyright possono essere molto severe.

Informazioni su Google Ricerca Libri

La missione di Google è organizzare le informazioni a livello mondiale e renderle universalmente accessibili e fruibili. Google Ricerca Libri aiuta i lettori a scoprire i libri di tutto il mondo e consente ad autori ed editori di raggiungere un pubblico più ampio. Puoi effettuare una ricerca sul Web nell'intero testo di questo libro da <http://books.google.com>

Handwritten scribbles or marks in the upper right quadrant.

UNI GENT

3. 1961

UNIVERSITY OF TORONTO

EX VARIIS

LIBELLIS ELIAE GRAMMA

ticorum omnium doctissimi, huc fere cō-
gestum est opera Iohannis Campē
sis, quicquid ad absolutā grāma-
ticen Hebraicam est nes-
cessarium.

Quod sequens pagella magis indicabit.

Louanii apud Theodoricū Martinū An-
M. D. XXVIII, Mense Iunio,

Duz & viginti literæ, & noia earum Pagina prima,
Natura punctorum hebraicorū pa. iiii. li. i
Notula dages pa. v. li. xviii.
Officia ipsius : . pa. vii. li. vii.

Cognatio inter lras **תחת** & --, --, :: semipun
cta, pa. viii. li. xvi

Per quid dignoscatur - vocalis a longa , a - vocali, o,
breui, pa. x. li. xviii.

Quō mutetur verborum significatio in coniugatiōibus
& modus inflectendi verba perfecta pa. xi. li. xiiii.

Modus coniugandi verba imperfecta, pa. xxxi. li. ix.

Quō affigantur verbis pronoia, pa. li. li. xi

Quo pacto noia perfecta aut mutant inter declinandū,
aut nō mutant sua puncta, pa. liiii. li. i.

Quo pacto per lras **תמורה** formentur noia a
verbis perfectis pa. lxvi. li. ii.

Modus deducēdi noia a verbis ipfectis, pa. lxviii. li. xiii.

Nomina numeralia pa. lxxviii. li. i.

Quid significēt, & quæ puncta requirāt hæ septē literæ

משחורבלב pa. lxxx. li. vi.

Quibus locis ponēdus sit accētus pnūciatiōis, pa. lxxxv.

Virgula quā metheg/ vocāt pa. lxxxviii. li. xviii. (li. xii

Virgula makaph pa. lxxxix. li. x.

Quædā de **תהרי** pa. lxxxix. li. xv.

Pronoia nō affixa verbis vel noibus pa. xci. li. xvii.

Psalms hebraice, cuius intuitū, Nōne deo subie, est aīa.

IOHANNES

CAMPENSIS D. DANIELI

Bombergo, de Hebraicis literis opti
me merito S. D.

VNT anni plus minus nouē humanissime
Daniel, q̄ literas Hebraicas attingere coepe-
rim, ex quibus sex primi infelicitè discendo,
infelicius etiā docendo mihi penitus p̄te-
runt, non sine iactura studiorum meorū veterum. Spe-
rabam cum primum docere inciperem aliquid posse in
hac lingua, sicut in cæteris omnibus, laborem & studiū,
sed falsus illa spe lōge aliud comperi, nullum enim inue-
nire potui, qui grāmaticen, sine qua reliqua omnia cor-
ruere necesse est, vel leuiter attigisset, de pūctis loquor.
in quibus præcipua vis est. Libros præterea, in quibus
aliquid artis inesse putabam, deprehendi nihil habere
præter mera artis impedimenta. Itaq̄ cito coepit me tæ-
dium huius professionis, & de successore agebam, qui
cum non daretur idoneus, hortatu amicorum perrexi
& frigide & illibenter docere, ne tamen totus frigerem,
& nihil dicerem, clamaui contra eos, qui dicerent certa
aliqua ratione literis hebraicis adiecta puncta, quod vt
facerem in causa fuerunt variorum de arte grammati-
ca variū libelli, sed maxime omnium animauit me sacro-
sancta illa ^{grammatica} quæ vna plurimīs omnigenæ eruditio-

A u nis

nis instar esse solet, quod & mihi tum eueniebat, vt rem ingenue fatear. Quotidie tamen magis & magis errore meum deprehendebam, cum legerē libros tua summa diligentia excusos, in quibus summo studio, artē quā dā nabam obseruatā esse videbam, nec id tacui, meis enim sæpe dixi me credere non posse, quin ars aliqua esset in punctis, quibus & ego, & alii oēs mecū, quorum libri extabāt, i. lud negarēt, ex quibus quā etiā ausus fuit ædito libro affirmare, quod cōstaret puncta post Christum glorificatū, factiōe iudaica decreta esse. Profectus sum ergo nulla alia causa in Germaniā (deus nouit) quā vt cognoscerem esset ne ars aliqua in punctis, an constaret nullam esse. Cum ergo neque apud Iudæos, neque Christianos vllū inuenissem, qui rationem punctorum teneret, illum adii, qui affirmauerat cōstare quod iudaica factiōe post Christū glorificatum decreta essent, rogabam vnde illud constaret, negabat se hoc scripsisse, cum locū indicassem, nescio inquit quid mihi in mentē venerit, cū hoc scriberē, quod vbi audiuissem, magis suspicabar artem aliquā esse, sed spem omnē illius assequendæ deponebam, Diuertissem ad D. Sebastianum Munsterum, si vllō pacto suspicari potuissem illū aliud habere, quā quod in libello ipsius legeram, quem de hac re multo ante ædiderat. Hūc itaque pene solum præterii, quem solum adiisse oportuit. habebat enim id tēporis, quod quærebā, & ego quædam ipsius Eliæ mecū circumferebam, quæ Muusterus nōdum
vide

viderat, neq; ipsi mihi tum satis nota erant. Prodiisset Elias nō parum cōmodius versus, si mihi cum D. Sebastiano colloqui cōtigisset, propter libellū de natura punctorū, sine quo quædā in ipsius grāmatica intelligi non poterant, habebam & cōmentarium eius in grāmaticen

קמך, quo plurimū in hoc libello adiutus sum. Cū ergo post reditum nihil pene cogitarem aliud, q̄ de loco mutādo, mittit ad me de improvīso Hieronymus Frobenius thesaurū illum meo iudicio inæstimabilem, grāmaticen dico Eliæ doctissimi omnium sine cōtrouersia, qui de grammatica vnq̄ scripserunt, quos quidem viderim, Sed sic offendebat quod קמך, קמך & c. & alia de

punctis simplicibus & compositis ægroti cuiusdam veteris somnia in principio viderem, ut odio illorum pene librū abiecerim, sed cum pergerem vidi ea nō solum nō esse iussu Eliæ adscripta, sed meritissime & manifestissime ab eo damnata, quemadmodū nec illa cōfusissima, tabula (vt vocāt) inflexionū verborum & noīm ipsius Eliæ est, sed alia quædam extat optima, quam ipse author promisit, quam & libello adiungere statui, si typographum inuenero. Inueni in eo libro & aliis quos habebam eiusdem authoris, supra q̄ vel per somnium potuissem vnq̄ sperare, hoc est ipsissimū artificium tractādi puncta, siue uocales hebraicas, sine quibus nulla syllaba fieri, nedū iusta aliqua orō potest. quare miror illorū ineptias,

prias, qui dicunt Biblia sacra legi sine punctis, & cū punctis cū nulla vt dixi syllaba legi possit, nisi adsit aliquis ex apicibus, quibus illi vice vocalium vtūtur. Videtur qui hoc dicunt similes esse philosophis, qui eadē lingua qua motum negabant, motum esse ostendebant. Ego legere sine punctis non legere puto, sed diuinare, veluti si quis inueniat m, & r, cōsonantes sine vocalibus, diuinatum legendum sit, amare, amari, emere, emori, & c.

Eodem modo si scribantur לל diuinandū plane erit

num sit legendum לל aduerbiū negandi, an לל

ppositio ad, an לל quod nomē est dei, si quis hic ver

tat לל pro לל nonne confundet deum cum nihilo

Non sum interim nescius, quin aliquo pacto cōmodius possint Hebræi sine punctis scripturam aliquā intelligere, q̄ vel Græci, vel Latini sine vocalibus & diphthōgis. Sunt enim fere omnia nomina & verba primitiua sic trium literarum, vt neq; pluriū sint, neq; pauciorū, nec multa requiruntur ad inflexionem nominū & verborū. Nomina enim casus nullos habent, & verba tātū præteritum & futurum indicatiui modi per personas variata, Sed quid facient, qn̄ vlla erit eis proferenda vocula, an tunc non egebūt punctis? Præterea quæ adhibentur ad discernendas personas in præterito primæ cōiugatiōis, eadem adhibentur in oibus oīm verborū cōiugationibus.

bus . & in omnibus futuris eadem literæ **תית**
sunt formativæ oīm futurorum, sed alia habent in aliis

cōiugationibus puncta. Si scribatur itaq; **תית** faci
le est videre, quod sit eiusthema, est ei verbū perfectum
habens tres literas, quarū nulla excidere potest, sed in-

certū erit primæ ne sit coniugatiois **תית** an **תית**

tertiæ, an **תית** quartæ. Tres enim illæ cōiugationēs

quæ ad scripturam pertinet, solis punctis differūt . Idē
evenit in noībus. Solis enī punctis sæpenumero differt
nomen a noīe, & verbū a noīe. Quæstio illa quæ vetus,
stultior tñ videtur, quæ ut respōsiōne mereatur, quā videlicet
esse cœperint puncta, quod idem est, ac si quærat quis
quæto tempore cōsonātes græcæ, vel latinæ vocales præ
cesserint, cum natura literarum & vocalium ea sit, ut al
teræ sine alteris cuiq; vsui esse non possint . Non magis
enim ex literis Hebraicis, quocunq; modo iungātur, fie
ri syllaba potest, quæ ex cōsonantibus græcis vel latinis, si
vocales desint. Eodem anno quo hanc Eliæ grāmaticen
accepi, prodierūt ex officina tua Biblia cum optimis cō
mentariis incredibili diligentia sic castigata, ut corrupti
nō possint. Adiectæ namq; sunt veteres illæ locorum

cōciliationes, quas **מסרת** vocant, has quidā pu
tant tēpore Esdræ natas, mihi vidētur nō vno tempore
nec ab vno, sed a variis, iisq; vetustissimis profectæ. Hæ
nullū

nullū fere vocabulū relinquunt nō diligēter discussum,
& quoties noui aliquid occurrit, annotāt, quot scripturę
locis id cōtingat, hæc diligētia quīs videri possit quibus
dā in locis esse nimia, per eam tamen scimus, quid cōcor
diter legerint veteres, & quid nobis porro legendū sit.
Vnus ergo annus me docuit nullam linguam paucio
res, certiores, & magis perpetuas habere regulas gram
matices, nec esse vllā magis necessariā volentibus pure
sacras lras veteris, vel noui testamenti cōtrectare, nullā
p̄terea linguā habere authorē vllū incorruptius serua
tū q̄ habēt hebræi sacros libros manifesto dei beneficio
Quāuis ergo ignauia notariorū factū sit, vt multi libri
pūctis careāt, sp̄ tñ fuerūt exēplaria, quæ haberent asscri
pta diligentissime nō solū puncta, sed accētus illos musi
cos, q̄tūuis uarii sint. Promittit Elias alia multa, & inter
cætera libellū de accētibus, quæ pars pene sola deest nō
bis ad cōsummatā grāmaticen. Ostendimus quibus lo
cis ponēdi sint accentus p̄nūtiatiōis, de musicis nihil ad
miscuimus, q̄ certi nihil haberemus. Tuū est mi Daniel
vt eū nobis cōquiras, facile enī id tibi fuerit p̄ tuos quos
Veneriis habes. sed metuo ne Romana calamitas cum
multis etiā hūc nobis Eliā ademerit, qui vtinā viuat, &
Christus dñs defractū ramusculū natiuæ oleæ rursū iſe
rere dignetur. Hūc tibi libellū optime Bōberge ideo di
care libuit, q̄ tu unus sis in his regiōibus, q̄ de his quæ
dixi optime iudicare potes. Vale, Louanii, M, D, xxviii.

LIBELLVS DE NA-

tura literarū, & punctorū Hebraicorū, aliisq; ad exactā
grāmaticen, Christianis, & neotericis Iudæis hucusq; in-
cognitā, necessariis, ex variis opusculis Eliæ Iu-
dæi, grāmaticorū oīm facile principis,
per Iohannē Cāpēsem cōcinnatus.

De literis.

Literas Hebræi habent duas & viginti. Quarum figu-
ræ, & nomina hæc sunt.

eaph	iod	beth	beth	zain	vaf	he	daleth	gmel	beth	aleph	10
c	i	t	hh	z	u	h	d	g	b		

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ

tau	schin	res	Koph	zade	pe	ain	samech	nun	mem	lamed
t	f	r	k	tf	p		s	n	m	l

ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

א ב ג ד ה ו ז ט י כ in fine dictionis hoc pacto pingū
tur potestate nihil variata ד ט ז ת י

Ex his, vndecim seruiunt, hoc est, per eas fit omnis grā-
matica literarum variatio. Reliquæ vndecim, nihil q̄
sunt stabiles partes thematum, neq; enī vsq; adhibent¹⁰
extrinsecus, neq; locis suis mouentur. Seruientes sunt

א ב ג ד ה ו ז ט י כ

B Nec

⁷ nec tñ hæ seruiūt quibusuis in locis, sunt ei septennero
thematū, ptes, sicut illæ alię, quas stables esse diximus.

ש ב ל א tantū seruiūt ppositæ vocabulis, alias
nūq̄. Hæ quinq; **ה ב מ נ ת** & pponūt, & ad

⁸ finē apponūt, in medio sp̄ sunt itabiles. **י** & **ך** seruiūt
oībus in locis, Ministeria autē singularū suis locis indica
bimus, Literæ istæ duæ & viginti dū proferuntur, par

tim egent adminiculo labiorū, vt **פ מ ו ב** par
tī palati, vt **ק ג י ב ק**, quædā indigēt auxilio dēriū, vt

¹⁰ **ד ש ל נ ת**, alię autē lingue, vt **ז ס י צ ר ש**

Sūt præterea quæ solo gutture proferūtur, quare a grā
maticis gutturales vocātur **ת ח ע** & parum

aut nihil habēt soni, de quibus paulo post latius. Si quis
expiri velit, quonā horū indigeat quæuis litera, ppo
¹⁵ nat illi **א** cū aliquo vocali pūcto, vt si sones syllabam

אב, manifestissime deprehēdes **ב** iuari labiis. Si

vero **א** cū pūcto præposueris literę **א**, sonādo nihil au
diēt pter vocale pūctū, cū vtraq; **א** v3 & **א** sono care
ant. Solo ei gutture proferūtur.

¹⁰ Ex his alphabeti literis quocūq; modo eas inter se cōiū
xeris, nulla fiet vnq̄ syllaba, nisi adhibeas pūctū aliqd̄
gorū, quæ illis sunt vice vocaliū, licet inter literas alpha
beti

beti nō scribātur. Sūt autē apud Hebræos iusta pūcta de³
 cem, quinq; longa, & quinq; breuia. longa sunt kamets
 - , tere - , cholem, qđ sup - erne ad ad literā parte sinī
 stra apponitur hoc modo **Ⲛ** Chiric præterea magnum
 quod est notula sub litera cū iod adscripto, hoc pacto,
Ⲛ & sureck, quæ est notula ī medio **Ⲛ** hoc modo **Ⲛ**

Breuia sunt parach - sægol - , chiric paruū, qđ est
 notula sub litera absq; iod adscripto, hoc modo **Ⲛ**, ka
 mets breue - , kibuts - , Longa respōdēt nostris - vo
 calibus longis, breuia breuibus, hoc modo, 19

	a	e	i	o	u
longa	-	-	Ⲛ	Ⲛ	Ⲛ
	a	e	i	o	u
Breuia	-	-	Ⲛ	Ⲛ	Ⲛ

Ex his tantum quatuor sunt mutabilia - .. .. holem. **Ⲛ**
 Reliqua sex rarissime mutātur, manent enim fere semp
 suis in locis immota, quæcunq; fiat noīs vel verbi muta
 tio. Sunt præterea tria semipuncta - - - & ipsum
 - quod oīno punctum vocale nō est, de quibus suis lo
 cis latius Ex his literis & punctis fiūt syllabæ, vt si ipsi
Ⲛ subieceris - fit **Ⲛ** ba, sicut syllaba incipiat a sono cō
 sonātis, & desinat in sonū puncti vocalis, ex **Ⲛ**, **Ⲛ** & -

B ü fit

אב ab, vt syllaba incipiat a sono puncti, & desinat in
 sonū consonātis, quæ punctum habet nō sub se, sed ante
 se. Longa pūcta requirunt liberam, & nō impeditā pro
 nunciationem, quare nunq̄ sequitur post ipsa dages vel
 seua : sono carens, abrumpūt enim hæc duo vocē, ni
 si ponatur accentus, iuxta longū punctū, vt in **למה**
 hic post **א** sequitur quidem dages in litera **ב**, sed ac
 centus facit, ut quasi **למהא** legamus, vt sic **א** libe
 retur a dages, quibus autem locis poni debeat accētus,
 in fine libelli indicabimus. Ecōtrario vero post puncta
 breuia semper sequitur dages, aut : sono carens siue
 pronunciationem subito finiens, nisi iuuetur breue
 punctum accentu, vt **אב** Excipiuntur pauca quæ
 dam participia, & quædam etiam futura verborum,
 quæ secundam literam thematis habent vas **א** vt
אמתה pro **אמתה** Verum hæc paucissima
 sunt, & nō sine causa, vt quidam opinātur a generali re
 gula recedunt. Puncta parua ponūtur pro magnis, quā
 do propter sequens dages, aut : non possunt longa pū
 cta loca sua obtinere. Post puncta breuia nunq̄ sequi
 tur vlla ex his quatuor **אבאב** quādo penitus
 sono

sono carent, hoc est, quādo ipsæ neq; ex se habent vocis
 aliquid, neq; punctum vocale adscriptū, quemadmodū
 fit in fine syllabæ, aut vocabuli, quare in verbis quorū
 vltima est **ת** uel **ת** scribitur bis - in prima coniuga-
 tione, præter morem omniū aliorū verborū il-
 lius cōiugationis, dicimus enim **קרת אלה** cum

alia habeant secūdo loco - vt **פקר** Neminē hic cō-
 turbet, quod supra diximus vas **ל** labiis, & **י** palato in-
 digere dum proferuntur, sunt enim hæ literæ sæpenu-
 mero consonantes iustæ, sicut apud Latinos i, & u, vt **10**

מת ידע maueth **ידע** iadaa, interdum vtrūq; desti-
 tuitur sono, & vocantur literæ halitus, siue flatus, vt in
ידע vas **י** nihil habet uocis, sic **ידע** nihil habet vocis, quare hoc mō non admittunt ante se
 pūctū breue p̄ter - quod habet nescio qd ultra reliqua
 breuia pūcta, dicimus enim **פרה שרה** & alia

eius formæ plurima. **De puncto dages.**
 Dages notula est in medio literæ, eā oēs admittūt præter
ת ח ע quæ resciciunt eā a se, & addunt pū-
 cto breui, quod ante dages esse debuerat, faciūtq; ex pū-
 cto breui punctum longū, vt **פרה** pro **פרה** vbi ex
 hirc

6 hi hic puncto breui & dages, qđ esse debuerat in lite
ra פ fit .. punctū longum, eodem modo ex – fit – , &
ex = cholem, quēadmodum suis locis ostendemus. In
ter cætera officia ipsius dages, vnum est quod geminar

s sonum literæ, in qua ponitur, vt פקד quod legitur ac
si esset scriptum פקקד habet tamē quiddā peculia

re in his sex literis פתבגדו harum enī so
nū sæpenumero geminat, sicut aliarū literarū, sæpe etiā
nihil aliud facit, q̄ quod aspirationem ab eis tollit, quod
10 fit in principio vocabuli, & post = sono carens, siue syl
labam finiens, ibi enim ab illis literis incipit noua sylla

ba, vt פקד notula dages quę est in פ nihil perti
net ad coniugationem, facit tamen vt non legamus,

פקד phakad pro pakad, similiter in פתבגדו

11 vbi seua nota est syllabe פתבגדו finite, & dages ponit in פ

quia est initium nouæ syllabæ. nihil ergo ad coniu
gationē facit, sed alterū dages in פ characteriscon est
septi mæ coniugatiōis, vt suo loco dicemus. In litera
itaq; פ facit vt eā sonemus, quemadmodū latini b, si
ne uero dages פ habebit sonū e literæ græcæ, vel, v, cō

20 sonantis. A פתבגדו tollit aspirationē in פ & פ non

ita

ita a nobis latinis percipitur hæc vocis mutatio, Dages⁷
interdū quidem, sed admodū raro ponit̄ in fine versus,
vel loco iustæ alicuius distinctionis post longū punctū,
ob decorē pronuniationis, vt **יְדִיכָה** iudicū. v. Ve-
rum hæc rariora sunt, q̄ vt precepti debeant. Reliqua of-
ficia dages, suis locis indicabimus.

De seua :

Hæ duæ notulæ quarum altera ponitur supra alteram
ex se nihil habent vocis, sed tātum sigum sunt finitæ syl-
labæ, sæpe tamē ob necessitatem aliquā acquirunt nō¹⁰
nihil soni. Primo si scribat̄ : sub prima litera vocabuli
necessario habet aliquid soni, vt **יְבִירִים** Secūdo si

ipsum seua : p̄cedat vllū ex quinq; punctis longis, quæ
requirunt liberā & non impeditā pronuniationem, vt

יְבִירִים vbi seua : sub **י** necessario habet ali-¹⁵

liquid soni propter cholem punctū lōgum præcedens.

Tertio seua : quod scribitur sub litera, in qua est dages
geminans sonū literæ, necessario habet aliquid vocis, vt

יְבִירִים Quarto si inueniatur bis continenter : in me-

dio vocabuli, prius finit syllabam, alterum nonnihil²⁰

habet uocis, vt **יְבִירִים** Quinto si scribatur eadē lis-
tera bis continēter : & prior habuerit : illud

vt

8 **ללל** Nusq̄ in principio vocabuli : bis cōtinēter scri : - bit̄, nec in fine, nisi in secunda persona præteriti genere femineo, & paucissimis vocabulis anomalis. Iustus accentus iuxta : nusquam habet locum,

9 admittit tñ virgulā quādam, quā **מתג** vocant, de qua in fine huius libelli. Hoc soni **ת** quod habet : tēdit ad - vtcūq; cū virgula autē methegh manifeste habet sonū -, si tñ sequatur ipsum : ulla ex his quatuor **תתתת** tēdit sonus eius ad sonū pūcti, quod

10 habēt illæ lræ, vt **תתת** : sub **ת** tēdit vtcūq; ad -- Si sequat̄ ipsū : li **ת** tēdit son⁹ eius ad vocē hiric, qualecūq; punctū scribat̄ sub iod, p̄ter ipsum hiric, cum illo enim tendit ad -, vt **ריעקב** vbi : sub litera **ר** tēdit ad sonū hiric. **ישראל** seua sub **ר** p̄ferē vtcūq; sono -

De lr̄is **תתתת** & tribus semipūctis -- -- ..

Literæ **תתתת** multū exhibuerūt negotiū oīb⁹ q̄ añ hūc nostrū Eliā de grāmatica scripserūt, nec quisq̄ quod sciā satis illarum naturā nouit. Vocātur hæ quatuor literæ gutturales, quod solo fere gutture proferantur, quare minus habent vocis, q̄ reliquæ consonantes, quæ nō solo gutture, sed & dentibus, aut palato, aut lingua iuu n̄ ur, a quibus nō nihil illis stridoris accrescit. Diximus præterea paulo anteq̄ : ex se nihil habere soni

ni, illis ergo locis, quibus reliquæ cōsonātes secūdum re-
 gulas grāmaticas haberēt , hæ quatuor habent : ad-
 iutum, aut -, aut -, aut :: , propterea quod ipsæ ex se p-
 pemodū aphonæ sint. Hoc quod dixi semp̄ verū est, qñ
 vlla ex his quatuor prima est thematis, & haberent re-
 liquæ cōsonantes : , vt in infinito & imperatiuo, & alijs
 multis locis. Nec solū hæ quatuor habēt -, vel -, vel
 ::, sed cogūt etiā literā seruiētem, si quæ eas præcesse-
 rit mutare suū punctum aut in -, si hæ quatuor habue-

rint -, vt **יֵשׁוּעַ** aut in :: si habuerint ipsæ ::, vt **יֵשׁוּעַ** **יֵשׁוּעַ**

aut **יֵשׁוּעַ** si habuerint ipsæ ::, vt **יֵשׁוּעַ** **יֵשׁוּעַ**

quod est participiū actiuopassiuū quintæ cōiugationis
 de quo suo loco latius, idē fit in noībus, vt ab **אֵבֶל**

fit **אֵבֶל** si tñ litera p̄cedens fuerit pars the-
 ma tis, illius punctū hæ quatuor nō mutāt, vt

dicimus enim **אֵבֶל** & non **אֵבֶל** In medio
 tñ vocabuli admittunt hæ quatuor literæ so-
 lum : , quoties litera quæ has antecedit, habet notulā

aliquā accentus, vt **אֵבֶל** aut quoties sequit̄ eas da-
 ges, vt **אֵבֶל** Sūt & alia in quibus scribit̄ : sub gut-

turali bus, etiā si nō sequatur dages, sed hæc
 pauciora sunt, q̄ vt quicq̄ de his p̄cipi debeat . Vbi aut̄
 poni debeat - : vel :: vsus melius docebit q̄ p̄cepta.

N fere habet ::, reliquæ habēt -, nō tñ hoc perpetuū
 est

cū dū si sequat̄ : sono carēs, vt חבמה Sit̄ fuerit
iuxta - accentus iustus, vel methegh - erit - lon-
gum & : legetur, Tertiū, si iūgatur per virgulā quam
makaph vocāt, cū alio vocabulo, vt בל-תיבי

Ibi - sub א breue est, mutatumq; ex cholē, dicimus nā,

q; ב absq; illa virgulā oblonga, quæ vocabula in
ter se connectit, de qua dicemus in fine huius libelli,

Qua rtū verba quæ habent in themate secūdā lite-
ram א ea in futuro sepe mutāt א in - breue, maxime
si præponatur illi futuro לרא א mutans futurū in præte-
ritum, de quo suo loco latius, hoc - breue vt supra dixi-
mus, est iustum punctū, sitq; ex eo vocabulū monosylla-

bum, vt diximus de ל א quod ex aliis tribus semipun-
ctis fieri non potest

De verbis

Verbis hebraicis accidit genus masculinū & fœmininū,
sicut noībus. Sunt themata ipsa masculina omnia, fi-
untq; fœminina accessiōe literæ א vt suo loco indicabi-
mus, Coniugationes verborū sunt septē, tres actiuae, &
tres passiuæ actiuis illis respōdētes. Septima est partim
actiua, & partim passiuā, his septē cōiugatiōibus vnū &
idem verbū variatur, quod nō aliud est, q̄ qd̄ verbi signi-
ficatio mutatur accessiōe vnus aut duarū literarū, aut
puncti mutatione, vel interiectione notulæ ipsius dages
in literam aliquam, Modus interm inflectendī penitus
idem est per omnes cōiugationes, Personas hebræi has

C ii bent

7° bent tres sicuti nos, sed alio ordine, q̄ nos collocatas, ter-
 tiam enim primo loco ponunt, secūdā secūdo, & primā
 tertio loco in præteritis, in futuris vero primo loco po-
 nunt primam, & secundo loco tertiam, & tertio loco se-
 cundam, hic tamē ordo naturā personarum nō mutat,
 quæ enim natura prima est, manet prima quocūq; loco
 collocetur. Modos habent indicatiuum, imperatiuū, &
 infinitum. Omnia verba apud hebræos sunt tantū tri-
 um literarum, ita vt nec plurium, nec pauciorū. Ex his
 10 quædam sunt perfecta, quæ has tres literas habēt cōstā-
 ter per totam cōiugationem, & eisdem in locis, quibus
 in tertia singulari. Alia sunt imperfecta quæ has nō ha-
 bent cōstanter per totam cōiugationem. Verba itaq; p̄-
 perfecta in ipso themate sunt dissyllaba, prior syllaba sem-
 15 per habet -, secunda ut plurimū -, nōnunq̄ tñ - vel ho-
 lem, illa autem, quæ habent --, tantū habent illud in ter-
 tia singulari, in reliquis personis sequuntur normā illo-
 rum, quæ habent -, illa vero quæ habent cholem, p̄ to-
 tum præteritum seruant illud locis, quibus reliqua ser-
 20 uant -, vbi aut̄ illa mutāt - in -, etiam hæc mutāt cho-
 lem in -, hoc est tertia plurali & tertia singulari femini-
 ni generis, in aliis temporibus & modis non est hæc di-
 uersitas, sed tātum in præterito primæ coniugationis.

וְקָם itaq; verbū est perfectū primæ cōiugationis, ter-
 25 tix personæ, masculini generis, quod variatur ad hunc
 modum,

וְקָם

numero singul. פִּקְרַת פִּקְרַת פִּקְרַת

numero plura. פִּקְרוּ פִּקְרוּם פִּקְרוּ

tantū senia פִּקְרַת פִּקְרַת פִּקְרַת

Hic tantū duo prima puncta mutantur – & –. Mutatur autem – in : in vtraq; secunda persona plurali, in aliis manet. Hoc loco – præter morem suum etiam in duabus personis mutat̄ : tertia videlicet plurali propter ו, & tertia singulari feminina propter ה, mutatur enim vltima syllaba propter eas literas, & numerus syllabarum non augetur. Eodem mō & eisdē in locis mutatur – in reliquis coniugationibus, præterquā in quinta, quæ in illis duabus tertiis personis habet hircimagnam, & non patah. Reliqua vero, quæ propter cōiugationem adhibita sunt, nunquam mutantur. sunt enī eadem penitus in cōiugationibus actiuis, & passiuis verborum perfectōrū & imperfectōrū, idēq; significant. הַ secundā personā masc. generis. הַ primā cōmunis gen. וְ tertiā pluralem cōis gen. הַ secūdā pluralem masc. generis. וְ primā pluralē cōis ge. הַ tertiā singularem fe. generis. הַ secundā singularē fe. generis. וְ secundā pluralem fe. generis. Eodem modo הַ cōiugatur, quod secundo loco habet .., sed tantū

14 ~~panum~~ in tertia singulari. dicimus enim ex

חפץ חפנת חפנת

יבל יבלת יבלת tamen habet יבל

De participio

1 Hebraei tātū habēt vnū p̄teritū, p̄sens tps oīo nō habēt sed vsurpāt p̄ eo participiū, qđ sicut nomen declinat, vt

פוקר פוקרים פוקרת פוקרות

Primo loco est פ, quod non mutatur. Secundum punctum -- mutatur in: in numero plurali, & aduenien-

10 te פ nota se. ge. vt פוקרת frequētius tñ vtimus

forma פוקרת quā פוקרת Vtrumq; tñ

inuenitur, & habet eūdem numerū pluralem, videlicet

פוקרות hoc tñ hic adnotādū est, qđ si vltima ver-

bi fuerit, aut פ aut פ participiū fieri una syllaba lon-

19 gius, q̄ participia aliorum verborum. Dicimus enim ex

שמע & non שמע שמע Hæ enim

duæ literæ quoties ponūtur in fine vocabuli requirunt

aut sub litera quę has proxime antecedit --, aut seruat li-

20 tera illa suū punctum secundum regulas grāmaticas, &

subiici tur his duabus suū --, quod quidam fieri dicūt

ppter פ occulatum (vt ipsi volunt) inter has duas li-
teras

teras, & eas quæ has præcedūt, quod q̄ verum sit ipsi vi-
 derint, nobis hoc sit satis, quod fere semper sic fiat, non
 solum hic, sed vb̄iq̄. Habent hebræi & aliud nomē po-
 tius, q̄ participium, quod q̄ quis passivā habeat magis si-
 gnificationem, q̄ actiuv̄. ipsi tñ addunt illud semper ver-
 bis actiuis, propterea quod significat q̄ddā ab alio accep-
 ptū, sed immanens, quæadmodum apud latinos doctus,
 eruditus, nomina facta ex participiis passivis, quare vo-
 cant il- lud actiuopassivum, sit autē a præterito assum-
 ptioe inter vltimā & penultimā th ematis, prius pū-
 ctū habet -, qđ mutat suo more ī . . . nusq̄ mutat, vt

genere masc. **מְקַרְרִים** **מְקַרְרִי**

Definitio. **מְקַרְרִי** **מְקַרְרִים** ge. se.

Infinitum caret numeris, personis & temporibus, nisi p̄-

ponatur illi literæ **בְּ** Ex quibus **בְּ** & **בְּ** nō-
 nihil trahūt ipsum infinitum ad tempus præteritum,

ל vero & **מְ** ad futurū. Prius punctū erit - sine l̄ris

בְּ quæ sunt veræ præpositiōes, ipsi infinito p̄-

positæ, cum his l̄ris **בְּ** prima litera habebit - , 10

secūdum punctum erit cholem, interdū etiā -, hæ qua-

tuor l̄ræ **בְּ** in hac cōiū- gatiōe habēt hircife-

quente: sono definitivo, præter **בְּ**, quod hirci quidem
 habet, sed dages sequitur in proxima litera, quod illi est

¹⁶ perpetuū, etiam in nominibus, abiicit enim tunc literam **ב** partem sui, integra namq; præpositio est **מ**

א vero, quia gutturalis est, loco hirc, habet **··**, ut **פִּקֵר בַּפִּקֵר לַפִּקֵר מִפִּקֵר**

Observanda hic sunt, quorū prima est **א ח ע**
Ea enim ut diximus loco **·**, habent **··**, vel **··**, & literæ

ב בלם **··**, aut **·**, p̄ter literā **ב** quæ in huius modo verbis propter literā **ב** reiectam habet loco dages, quod esse deberet i litera gutturali, & loco hirc pū
¹⁰ cū brevis, **··** punctum longum. **De imperatiuo.**

Imperatiuum tantū habet secundam personam, quoties ergo mandamus aliquid fieri p̄ tertium vsurpam⁹ futurum indicatiuum pro imperatiuo, idem etiam facimus in secūda persona, quoties aliquid fieri vetam⁹, ut

¹⁵ **אל תפיקר**, i. ne visita. imperatiuis enī nunq̄ præponitur aduerbiū negādī, dubitādī &c.

Imperatiuū numero singulari, genere masculino in omnibus fere cōiugationibus simile est infinito, quare in hac cōiugatione sub litera prima habet **·**, nōnunquam etiam **··**, & secundo loco cholem, vel **·**, sicut infinitū, ut

פִּקֵר פִּקְרִי פִּקְרֵי פִּקְרְנָה

Ubi numero plurali genere masc. propter **י** notā pluralis numeri, & numero singulari genere se, propter **א** notam

tam fe. generis secundum punctum mutari deberet in 17
 & prima litera ex natura imperatiui habet : , ne ergo
 duo : : ponatur in principio vocabuli mutat' prius :
 in chi ric. Impatiuo singulari mas. ge. sepe ad finē adii
 citur **ח** & tunc : quod est sub prima litera, eadem ra-
 tione mutatur in chirie, qua i numero plurali, & genere
 fe. ne videlicet duo : : sint in principio vocabuli, Illa
 tñ quæ secundo loco habent cholem accedente **ח**, ha-
 bent loco : sexpenumero - breue, & pro cholem secun-
 do loco : , vt **חביר וברח** De futuro. 10

Futurū fit ex impetatiuo prepositiōe literarū **חיתו**
 quarum prima est nota primæ personæ cōis ge. nume-
 ri singularis, secūda nota tertiæ singularis, & accedēte **ח**
 ad finem, tertiæ psonæ pluralis vtrobicq; mascu. genere.
 Tertia signū ē secū dæ personæ mas. gen. numero sin-
 gulari, & accedente **ח** nota numeri pluralis, æque est
 signum secū dæ psonæ mas. generis. Est etiā **ח** nota ter-
 tiæ personæ fe. generis numero sing. Eadem enim voce
 significatur secūda persona mas. gen, & tertia fe. generis
 numero singulari in futuris omnium coniugationum, vt 10

חסקור visitabis vir, vel visitabit feia, sic in plura-
 li secū da & tertia pluralis gen. feio, eadem peni-

tus significantur voce, vt **חסקורנה**. i. visitabis
 tis feix, vel visitabunt feix. Ea quæ

nūc diximus de significatione harū quatuor literarum

D i **ח**

18 **איתו** non solū hic locum habent, sed in oībus oīm verborum cōiugationibus. Litera **א** hac contugatione prima habet :: , reliquæ vero hīc, vt

אֶפְקֹר יִפְקֹר תִּפְקֹר

נִפְקֹר יִפְקֹר תִּפְקֹר

תִּפְקֹר תִּפְקֹר תִּפְקֹרְנָה

Vbi prima litera thematis vbiq; habet : , secūda seruat suum pūctū cholem, præterq̄ in duobus locis, quibus litera **א** nota numeri pluralis apponitur. ibi enim cho-

10 lem mutatur in : , vt **יִפְקֹר תִּפְקֹר** (speciā

numero & primæ psonæ si ngulari, & primæ plurali apponitur ad finem litera **א** ornatus gratia, & eodem

mō cholē mutatur in : , vt **אֶפְקֹר נִפְקֹר**

Secūda vero & tertia pluralis mas. ge. assumūt sæpe lram

11 **א** nihil mutatis pūctis, vt **תִּפְקֹר יִפְקֹר**

Quod in imperatiuo diximus secūdum punctū sæpenu-
mero esse —, etiā hic verū ē, vt **יִלְעַג תִּשְׁחַק**

Hebræi sæpissime ponūt futurū p pterito, qñ ei præ-
pon itē **א**, & eduerso pteritum & pns pro futuro. De li-

12 tera **א** quō mutet præteritū in futurū, & futurū in præ-
teritum suo loco dicemus, Sine litera vero **א** præteritū

pro

pro futuro, & futurū pro p̄terito raro ponitur, nisi in p̄phetiis, aut ubi alicuius rei fit mentio stato tēpore recurrentis. Hæc prima coniugatio merito esse deberet verborum neutrorū solum, fierent enim trāsitiua in tertia coniugatione, & quinta, inueniūtur tñ hic trāsitiua plurima, quorū significatio augebitur cōiugatiōibus sequēbus. ¶ Cōiugatio passiuā superiori actiuę respōdēs.

Coniugatio passiuā superiori respōdēs habet literā **ו** præpositam verbo actiuo sub **ו** est hic & sequitur sub literā proxima, hoc est **ל** sub prima thematis, & cogitur in eandē syllabā cum **ו**, quā syllabā finit sono carens, quare nusq̄ mutatur. Est enim regula p̄perua quod syllaba breuis, hoc est in qua est vllum ex quinque vocalibus breuib⁹ si eā finiat aut **ו** sono carēs, aut dages nunq̄ suum p̄ctum mutat. Verba huius coniugationis secūdo loco habent – sicut actiuā, qđ mutat eisdē in locis, q̄bus in prima, hoc est, in tertia plur. & tertia singulari se. ge. In reliquis personis neutrū p̄ctorū mutat nec est necesse hic repetere **ו** **ו** & hic nō mutari, cū supra dixerimus illa i oib⁹ cōiugatiōib⁹ oīs gnīs verborū eē eadē, & idē habere officiū, quare neq̄ hic, neq̄ i aliis sequētib⁹ q̄cūq̄ mutat̄ p̄te – i duab⁹ tertiis p̄so.

נִפְקָרְתָּ	נִפְקָרְתָּ	נִפְקָרְתָּ
נִפְקָרְתָּ	נִפְקָרְתָּ	נִפְקָרְתָּ
נִפְקָרְתָּ	נִפְקָרְתָּ	נִפְקָרְתָּ

D ii Participi

Participiū etiā habet **Scum** hirc sequente : , sed differt a p̄terito, secūdo puncto, habet enim **—**, quum prateritum habeat **—**, quorum neutrum mutat, vt

נִפְקַר נִפְקַרִים נִפְקַרְתָּ נִפְקַרְתֶּם

De infinito.

Infinitum abiicit **נ**

notā passiuz significatiōis cuius loco relinquitur dages in prima thematis cui litera **נ** cū hirc p̄ponit, vt audiat aspiritas dages, scd̄s p̄uctū ē **—**, tertiū fere sp̄ ē **—** vt

נִפְקַר toti infinito p̄ponit **לִי** **בבלם** quas tres

to primæ habent **—**. Vero **—**, q̄a **נ** non recipit dages, vt

נִפְקַר נִפְקַרְתָּ לִי נִפְקַרְתֶּם לִי

Imperatiuū simile infinito, vt **נִפְקַר** duo prima hirc scilicet **—** & **—** nō mutātur, **—** mutatur in **—** accedente **נ** nota numeri plura, & **נ** nota generis fe, vt

נִפְקַרְתָּ נִפְקַרְתֶּם

נִפְקַרְתָּם נִפְקַרְתֶּם

Futurū fit p̄ponendo literas **נִתְּן** imperatiuo, **נ** tamen litera ab imperatiuo abiicitur, literæ namq̄

נִתְּן faciunt vt asperitas dages facile audiat, **נ**

hic habet **—**, tres reliquæ hirc, prima **לִי** thematis habet

bet vbiq; dages propter notā passiuae significationis reiectam, secundum pūctum est -, quod non mutatur, tertiū .., qđ mutatur in , eodē mō, quo in ipatiuo, vt

תִּפְקַד   יִפְקַד   תִּפְקַד
תִּפְקַדוּ   יִפְקַדוּ   תִּפְקַדוּ
תִּפְקַדְנָה   יִפְקַדְנָה   תִּפְקַדְנָה

Sunt huius cōiugationis quaedam verba, quae in prima nō inueniūtur, ea hic significāt, quod in prima, si ibi in-

uenirētur, vt נִשְׁבַּע .i. iurauit. Sūt praeterea quaedam verba prima cōiugatiōis absoluta, a quibus fiunt verba huius cōiugatiōis, ea hic & ibi idē significant, vt

נָחַל & נַחַל .i. ambulauit. Sūt praeterea quaedam verba, quae hic significant idem pati a se, sicut verba septimae coniugationis, vt

עִמְשָׂה לֹא נִשְׁמַר .i. Amasa nō est cur-

roditus a se. ii. Reg. ii.

¶ Tertia cōiugatio.

Hac tertia cōiugatio nullā literā assumit, sed habet notulā dages per totā cōiugationē in secūda thematis . prius punctū est hīric, quod nunq̄ mutatur, facit enim syllabam breuem, quā finit dages, secundum est -, vel .., sed tantū in tertia singulari, in aliis personis est -, praeterq̄ in tertia plurali, & tertia singulari se . generis, vbi muta-

mutatur in : , sicut in duabus cōiugatiōibus superioribus

בִּקְרַת   בִּקְרַת   בִּקְרַת
בִּקְרַת   בִּקְרַת   בִּקְרַת
בִּקְרַת   בִּקְרַת   בִּקְרַת

Utrūq; participium assumit מְּ cū . . actiuū habet secundo loco – sequentē dages , quare nō mutatur , tertio loco habet -- , quod inter declinandū mutatur in : , vt

מִבְּקָרִים   מִבְּקָרִים

מִבְּקָרָה   מִבְּקָרָה   vel   מִבְּקָרָה

Actiuopassiuū habet secundo loco – punctū breue sequente dages , nūq; ergo mutatur , tertio loco – , quod etiam nō mutatur , vt

מִבְּקָרִים   מִבְּקָרִים

מִבְּקָרָה   מִבְּקָרָה   vel   מִבְּקָרָה

Si secūda fuerit vna ex his quinq; אַחַחְעַר quæ dages nō admittunt , loco – ponitur cholem , vt

מִבְּרָה   pro   מִבְּרָה   Infinitū priori loco habet

– .secūdo -- , vt בְּקָרָה cui ppo   nūc līx   בְּבָלָם
quæ habent : ,   præter מְ , quod habet hīc se

quente dages , ob causam quam diximus supra , vt

בִּפְקֹד בִּפְקֹד לִפְקֹד מִפְקֹד

Imperatiuum simile est infinito, vt

פִּקְדֵנָה פִּקְדֵנִי פִּקְדֵנִי פִּקְדֵנִי

Futurum fit ex imperatiuo et literis **אֵיתָן** ex q̄b̄
habet --, & reliquæ : , vt

אֵפְקֹד יֵפְקֹד תֵּפְקֹד
נֵפְקֹד יִפְקֹד תִּפְקֹד
תִּפְקֹד תִּפְקֹד תִּפְקֹד

Secūdam punctū nō mutatur, quia est -- sequēte da-
ges. -- mutatur in . in secūda & tertia plurali ppter
notam pluralis numeri. Si secūda thematis fuerit

אֵחָדֵךְ hirc mutatur ī --, vt saepe diximus, res
iiciunt enī a se dages, & addunt pximo puncto breui, vt

בָּרַךְ pro **בָּרַךְ** Nō tñ sp eā potestatē hēt **חָרַךְ**
mu tandi bre ue punctum præcedēs in longum, 19

inuenitur enim **בָּרַךְ** huius contuga tiōis, & simi
lia multa. Rarissi me autem ante **חָרַךְ** inuenitur hi

ric, vt **חָרַךְ** Proprium huic coniugatiōi est facere ex
absolu tis primæ cōiugationis trāsitiua, & trāsiti
uis primæ cōiugationis addere quādam vehemētiām
vel assiduitatem. Sunt quædam verba huius coniugati
onis

27 onis, quæ in superioribus nō inueniūtur, ea hic idem si-
gnificant, quod significarēt in prima, si ibi inuenirent,
vt, **וַיִּזְרְאוּ** Sunt pauca quædam, quæ hic significāt, qđ
verba quintæ cōiugatiōis, vt **תִּלְכֹּב** .i. fecerūt am-
bulare, Iob, xxiii. Sunt quæ & hic, & in prima
sunt absoluta vt **צִמַּח** & **צִמְחָה** .i. floruit. Sunt
pterea quædā, quæ hīc signi-
ficār plane cōtra-
trarium illius, ad quod videntur instituta, vt

Num. iiii. **וְשָׂרַף אֶת הַמִּזְבֵּחַ**

20 .i. auferent cinerem ab altare, quū significare deberet, &
cinere conspergent altare. Hæc omnia fiunt a noībus, &
nulla alia cōiugatione inueniuntur, q̄ hac.

Quarta coniugatio.

Cōiugatio quarta passiuæ superiori respōdens per totū
25 p̄teritum habet - p̄ctum, u, vocalē breuē sequēte da-
ges, secūdum p̄ctum est - quod mutatur duobus illis
locis in =, quibus in superioribus, vt

בִּקְרָה   **בִּקְרָתָה**   **בִּקְרָתִי**
בִּקְרָתְךָ   **בִּקְרָתְךָ**   **בִּקְרָתְךָ**
בִּקְרָתִי   **בִּקְרָתִי**   **בִּקְרָתִי**

20 Participium similiter habet - sequente dages, & secun-
do lo

do loco -, quorum neutrum mutatur, vt 19

בִּקְרָה   בִּקְרִים

בִּקְרָה   בִּקְרָת   vel   בִּקְרָה

Infinitum cum literis בבל nusq̄ inuenitur, & raro sine illis. Habet autē dum inuenitur, priori loco - se,

quente dages, & secūdo loco cholem, vt אָבֵר Gene. iiii. Imperatiuum hæc verba nō habēt. In futuro hæc verba ab actiuis differunt solo secundo puncto, quod ibi erat -, hic autem -, vt

אֶבְקֵר   יֶבְקֵר   תֶּבְקֵר

נֶבְקֵר   יִבְקֵר   תִּבְקֵר

תִּבְקֵר   תִּבְקֵר   תִּבְקֵר

Hæc verba & ea quæ sunt sextæ cōiugationis, sic significāt passiue, vt agentis nulla fiat mētio, vt

.i. sumatur obsecro paululū aque **וַיִּקַּח בָּנָא מֵעֵט מַיִם**

Genes. xviii. Non dicendo a quo porrigi velit aquam

Quinta cōiugatio.

In hac quinta cōiugatione litera ה preponitur ipsi thematici cū puncto hirie subsequente : secundum punctum est hirie magnū, in vtraq; tertia singulari, & tertia plurali, in reliquis est -, vt

E i   ה

הַפְקִיר   הַפְקִירָה   הַפְקִירָתִי
 הַפְקִירוּ   הַפְקִירְתֶּם   הַפְקִירוּנִי
 הַפְקִירָה   הַפְקִירָה   הַפְקִירָתוֹ

Verba huius cōiugationis significant operationē, quæ

transit per secūdum in tertiu, vt **הַפְקִיר**.i.fecit visi-
 tare, hoc ē exēpli causa, fuit autor Pe-   tro, vt Pau-
 lū inuiseret. Quæ tamen in prima cōiugatione sunt neu-
 tra, illorum actio hic tantum transit in secundum, vt a

קום, quod significat stare, dicimus **הִקִּים**.i.stabi-
 10 liuit. Sunt in hac cōiugatione quædā quæ nō in-
 ueniuntur in superioribus, ea hic significāt, quod signifi-
 carent in prima cōiugatione, vt **הַשְׁבִּים** Sunt

quædam hic absoluta secundum quosdam, vt

פָּרַעַת הַקְּרִיב.i. Pharo appropinquauit, qđ
 15 alii ne-   gāt, dicen-   tes debere subintelligi exerci-
 tum, vt sit sentētia, Pharo appropinquare fecit exercitū.

Participiū actiuū abiicit **וְ** & vēdicat sibi-ipsius **וְ**,
 secundum punctum est hirc magnum, vt

מִפְקִירִים   מִפְקִיר
 מִפְקִירָה   מִפְקִירָה

quorū neutrū mutat, qđ esse debebat **מִחְפָּקִיר**

Idem fit in futuris sub **אִיתוּ**. Actiuo passiuū ha-

bet iuxta **מ**, **ר**. secūdo loco -, quorū neutz mutat, vt

מִחְפָּקִיר   **מִחְפָּקִירִים**

מִחְפָּקִירָה   **מִחְפָּקִירֹת**

Infinitū sub **ח** habet -sequente : secūdo loco .., sine

literis **בבלם** cū literis tñ illis secūdo loco fere sem-

per habet hirc magrū vt **חִפְּקִיר**   **חִפְּקִירָה**

חִפְּקִיר   **חִפְּקִירִים**

Imperatiuum simile est infinito, habet enim sub **ח** **ח**, -sequere : in singulari genere mas. & in plurali ge-
nere fem. in aliis duobus locis sæpius hirc magnū, q̄ ..

חִפְּקִיר   **חִפְּקִירִים**

חִפְּקִירָה   **חִפְּקִירֹת**

Imperatiuo præponūtur litera **אִיתוּ** & fit futurū, s̄

reiecta prius litera **ח**, & trās lato - ipsius **ח** sub lite-

ras **אִיתוּ**, secūdo loco vt plurimū habent hirc ma-

gnū, nōnunq̄ tamen & .., Magna nāq̄ cognatio est

E   ii   inter

16 iter hic magnū & .., quare alter: sepe altero pontē vt

אֶפְקִיד יֶפְקִיד תֶּפְקִיד

נֶפְקִיד יִפְקִיד תִּפְקִיד

תֶּפְקִיד תִּפְקִיד תִּפְקִיד

¶ Sexta coniugatio.

Cōiugatio passiuā superiori respondens, habet sub א
- breue, interdum א nonnunq̄ etiam -, habent eni hæc
tria puncta inter se quiddam affinitatis, præcipue in hac
cōiugatione, & in quarta. secundum punctum est -.

10 תִּפְקִיד תִּפְקִיד תִּפְקִיד

תִּפְקִיד תִּפְקִיד תִּפְקִיד

תִּפְקִיד תִּפְקִיד תִּפְקִיד

Si prima hic fuerit א ח ע sub א erit -, & sub
litera gutturali --, vt תִּפְקִיד similiter ī futuro, vt

11 יִעֲמֹד יִעֲמֹד יִעֲמֹד. Idem fit in actiuopassiuo supe
rioris coniugationis, vt מִעֲמֹד Imperatiuo hæc

verba carent. Infinitum cum literis ב בלם nunq̄
inuenitur, & sine illis admodum raro, habet autem dū
inuenitur, sub א --, sequente : secundū punctū --, vt

חמולח Ezechielis .xvi. Literæ futuri habent -
breue, secundo loco patah - , vt

אִפְקֹד יִפְקֹד תִּפְקֹד
נִפְקֹד יִפְקֹד תִּפְקֹד
תִּפְקֹד תִּפְקֹד תִּפְקֹד

Septima coniugatio

In hac septima cōiugatione præponitur themati
syllaba חה & secunda thematis per totā cōiugationē
habebit dages, sicut in coniugatione tertia, sub pri
ma thematis erit --, tertium punctū --, vel --. Duo pri
ma nō mutantur, quū sint puncta breuia. -- duobus in
locis mutatur in --, sicut in superioribus cōiugatiōibus, vt

חִתְּפֹקֶד חִתְּפֹקֶד חִתְּפֹקֶד
חִתְּפֹקֶד חִתְּפֹקֶד חִתְּפֹקֶד
חִתְּפֹקֶד חִתְּפֹקֶד חִתְּפֹקֶד

Participium abiicit ח & מ vēdicat sibi hirc ipsius ח
secundum pūctū est --, tertū -- sicut in pterito, duo pri
ma nō mutātur. -- inter declinandū mutatur in --, vt

מִתְּפֹקֶד מִתְּפֹקֶד
מִתְּפֹקֶד מִתְּפֹקֶד

Infinitivum simile est præterito, neq̄ abiicit ה aduenientibus literis כ ב ל ם vt

התבקר בתבקר
בתבקר לתבקר מהתבקר

5 Futurū abiicit ה. literæ ת י תו habent hirc sequente : , secundum punctū – sequente dages, quorum neutrum mutari potest. tertium --, quod mutatur sicut in tertia coniugatione, vt

אתבקר יתבקר תתבקר
בתבקר יתבקר תתבקר
תתבקר תתבקר תתבקר

Dages, quod tota hac cōiugatiōe habet א nihil ad coniugationem, sed tantum tollit aspirationem a א litera quā præcedit : sono carēs. Verba quorum prima est

15 ש ר י צ ad vitādā caco phoniā nūq̄ recipiūt ת ante se, sed post, habet enim ת in fine syllabæ vocem nonnihil similem illis quatuor literis . dicimus ergo תתשמר ותשמר ותשמר et si p̄masit י loco ת quod est caracteristicon huius coniugationis, ponitur

ט

Ut **קָטַל** Nullum inuenitur verbum huius
 conjugationis hebraicum, cuius prima the-
 matis sit **ק**. Ea enim in secunda cōiugatione significāt
 quod hic significarent si inuenirentur. Hæc verba signi-
 ficant idem agere in se, quare partim sunt actiua, partim
 passiuā. Inueniūtur quædam in hac coniugatione, & nō
 in superioribus, ea hic nihil aliud significant, q̄ in prima
 si inuenirentur, vt **קָטַל**. Hucusq; de verbis per-

fectis. **De verbis imperfectis.**
 Verba illa imperfecta vocantur, quæ habent plures lite-
 ras q̄ tres, aut quæ illas tres non habent cōstāter per to-
 tam cōiugationem, eo videlicet modo, quo nunc in ver-
 bo **קָטַל** ostendi-
 mus, qualia sunt verba, quorum
 pri-
 ma est **ק**, & ea i quibus est aliqua ex his qua-
 tuor literis **ק ר נ ח**. Litera tñ **ח** tunc solū facit ver-
 bum imperfectū, qñ est vltima thematis. Verba itaq;
 quorum prima est **ק** vsq; ad imperatiuum nihil differe-
 runt a verbis perfectis. sæpe etiam numero neq; impe-
 ratiuum, neq; infinitum quicq; abiicit, sed solū futurū
 infi-
 nitum si abiicit literam **ק** a principio, assumit li-
 tetā **ח** ad finem, & vtrumq; punctum erit **ח**. Literæ
ק & **ח** habebunt fere semper **ח**, nonnunq; & **ח**.
 vero semper fere **ח**, quādo **ק** abiicitur. Idem fit in infi-
 nitis verborum, quorum prima est **ק**, vel media **ח** vt

לְרַעַה לְבָא quando vero infinitū nō abiicit li-

terā לְ literæ בְּבִלְם habebunt hi ric sequēte . , vt
in perfectis . Imperatiuum si abiicit לְ sit monosylla-
bum, & habet punctum -- vel -- , vel holem, quorum --
, & -- in plurali masc. & singulari seō mutātur in : , ho-
lem vero nō mutatur, vt a

אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲשֶׁר dicim, אֲשֶׁר vel אֲשֶׁר

אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲשֶׁר vero habet אֲשֶׁר

Futurum abiicit literam לְ literæ אֲתִיזוּ habent ea
dem puncta, quæ in perfectis, sed sequitur dages, vt

אֲתִיזוּ אֲתִיזוּ . secundum punctum erit -- , vel ho-

lem

Illā quæ habet mediā אֲתִיזוּ

hic raro לְ abiiciūt, propterea quod nō admittūt dages

Illā tamen pauca quæ abiiciunt, mutant punctum bre-
ue, quod est sub literis אֲתִיזוּ suo more in lōgum, vt

אֲתִיזוּ Hierē. x. Coniugatio tertia, quarta & septima

nihil differunt a perfectis, neq; enī possunt pro-

pter dages, quod illæ cōiugationes requirunt in secū-

da litera thematis characteristicon sibi, quia si litera לְ

abiiceretur, ponendum esset dages in proxima, hoc est,

secunda thematis, sed ea ex natura coniugationis iā oc-

cupata est, quare aut bis ponendum esset in vna litera

dages, aut vnum dages significaret duas literas reiectas

quo

quorum neutrum fieri potest, hinc cōsequitur cōiugati-
onem secūdā & tertiā sola significatiōe dif-
ferre, sc̄ cūda enī abiicit primā thematis adueniente nota
passiuæ significatiōis, quare necessario pounitur dages
in secunda, qđ tertia coniugatio habet characteristicon ;

sibi, vt **נִגְשָׁה** quod est secundæ cōiugati-

onis passiuæ, non differt a **נִגְשָׁה** quod
est tertiæ cōiugationis acti-
uæ, ni-

si sola significatiōe. Verba quintæ & sextæ cōiugatio-
nis, nō dif-
ferunt a perfectis, quantū ad puncta attinet,
sed litera abiicitur relicto dages in proxima, vt

נִגְשָׁה & i sexta cōiugatiōe **נִגְשָׁה**

נִגְשָׁה Hæc verba proprie vocātur defectiua, abii-
ciunt enim prorsus literā **נ**. Illa vero quæ habēt primam
thematis, non oīno abii-
ciunt, sed veluti potestate
retinent in longo pūcto, quod propterea factum est ex
breui, vt a **נִדַּע** nō dicim⁹ **נִדַּע** sed p pun-

ctum **נִדַּע** Inuenitur vnū verbū scilicet

נִדַּע quod vt quidā putant abiicit literam **נ** reli-

cto sæpenumero dages in **נ** non tñ semper, propter fre-
quentem vsū vocabuli, quod & in aliis quibusdā con-

tingit, vt in **נִסַּע**, quidā tñ dicūt, nō **נ** abiici, sed **נ**

quibus **קני** cum **נ** in usu non sit.
Quorum prima est **א** vel **י**

Verba quorum prima est **א** ni- hil differunt a perfectis
usque ad futurum, ubi nonnunquam **א** a prima persona exci-
dit propter alterum **א** ipsius **אית**. Literę futuri ha-
bent holem, secundum punctum est - , quod mutatur in
- . quoniam futuro præponitur **א** mutans futurum in præte-
ritum. Verum hoc non solum contingit in verbis huius for-
mę ut - mutetur in - , sed in multis aliis, de quibus pau-
lo post. Inveniuntur quaedam quę nec in futuro differunt
a perfectis, ut **אסת** **אסת** **אסת** In reliquis
omnibus sequuntur normam perfectorum.

Quorum prima est **א**.

Quorum prima est **א** usque ad infinitum nihil omnino abii-
ciunt, ipsum quoque infinitum, nonnunquam seruat **א** ut

ארת **ארת** **ארת** Gen. xliii. Sapius tamen abiicit **א**

& assumit **א** in fine, sicut verba, quorum prima est **א**
quare hæc verba in infinito, & imperatiuo ab illis non
differunt. In futuro magna est differentia, illa enim ha-

bebant sub literis **אית** breuia puncta sequente da-
ges, hæc vero punctum logum, præterquam in verbis, quo-
rum prima est **א** et secunda **א**, ab illis enim abiicitur **א**,

& relinquitur dages in **א**, ut **אית** **אית** **אית** præ-
ter

ter vnicum **אָיִן** qđ habet i futuro **אָיִן**, secun-
dum pũctum hic **אָיִן** etiam est --, ibi vero **אָיִן** erat
aut cholem, aut --. Sunt quædam huius formæ, quæ

ab a futuro nō abiciunt, ea sub literis **אָיִן** habēt hi-
ric magnum, & secūdo loco --, vt **אָיִן**. In secunda;
cōiugatione **אָיִן** mutatur in **אָיִן** cū holem per totū præteritū
& participium, vt **אָיִן אָיִן**. In reliquis **אָיִן**

fit consonās, vt in infinito, & imperatiuo, vt **אָיִן**

אָיִן ubiq; **אָיִן** cū hirc, **אָיִן** cū dages, sub **אָיִן** vero
-- sicut in verbis pfectis. Literæ **אָיִן** habēt hirick,
dages sequente in **אָיִן**, secūdum punctum --, sicut in per-
fectis.

Tertia & quarta cōiugatione nō abiciūt **אָיִן** ppter dages
characteristicon illarum cōiugationum. dicimus enim

אָיִן & i quarta **אָיִן**. quita cōiugatiōe ubiq; habet

אָיִן ppter q̄ in actiuo passiuo, quod semper habet **אָיִן** cū surec
in hac quinta cōiugatione verborū pfectoz & i perfe-
ctoz, ppter q̄ in illis, quorū prima est **אָיִן**, ubi necessario ha-

bet -- ppter sequēs dages, vt **אָיִן אָיִן**

Illā tñ quæ diximus in prima cōiugatione seruare **אָיִן** i fu-
turo, etiam hic seruat interdum ascriptū, interdū latens

26 in puncto magno, vt **חִטִּיב** vel **חִטִּיב**

Idē sit in infinito, imperatiuo, participio actiuo, & futuro, vbi litera **ח**, **מ** & **א** eodē mō habent -- & secundum punctū hirc magnū, aut --, propter cognationem illorum punctorū. Sexta cōiugatiōe **ח** ha-

bet **ח** vt **חִרְרֵ** Similiter & illa, quorū media est **ח** & illa quæ gemināt secundā, quare nihil hæc differūt in tertia singulari, sed in reliquis psonis illa quæ gemināt secundam literā habēt secūdo loco --, sequāte dages, vt

10 **חִרְרֵ** hęc vero, & quorū media est **ח** nō habent dages, quia nō abiiciunt secundā sicut illa, vt

חִרְרֵ Septima cōiugatio nō differt a perfectis, nisi quod sæpe **ח** mutatur in **ח** cōsonantē, vt

חִרְרֵ pro **חִרְרֵ**

15 Quorum media est **ח**

Verba quorum secunda thematis est **ח**, frequēter etiā in præterito sub prima litera thematis loco vascū holē

ח habent --, vt **חִרְרֵ** pro **חִרְרֵ**. In tertia plurali, & tertia singulari seio genere manet --, in reliquis personis

10 -- mutatur in -- sequēte: inueniuntur etiā quæ habēt

-- vt **חִרְרֵ**, dicim⁹ itaq; **חִרְרֵ**

Participiū masculinū simile est præterito masculino. Et femini

mininū differt a p̄terito seio solo accētū, quē præteritū⁷⁷
habet in penultima, & participiū in vltima. Inuenitur

etiā participium habere --, vt **מִתְּמִים**, nōnū

q̄ etiā ׀, vt **שׁוֹב שׁוֹבִים** Actiuopassiū infini-

tum & imperatiū habent ׀ vt **בִּנְךָ** Infinitū & impe-

ratium etiā habent ׀. literæ **בְּבָלָם** habēt fere sp̄

=, præter ׀, quod habet --, vt **לְגִבְרָה** geñ. xii. Inue-

nitur etiā imperatiū habere hirc̄ magnum, vt

לְיָבָרָה geñ. xix. Literæ **אִיתָן** habent --, secūdam

pūctū erit ׀ sicut in imperatiuo, vt **אִתָּן** & in si¹⁰

ne versus holem ׀, & extra finē versus cum ׀ muta-

te futurum in præteritū -- breue, vt **רִיקָם** & accen-

tus fere est in penultima. Idē fit si sequa¹¹ -- -- tur dictio

monosyllaba, vt **שָׁבָנָה** Esaiæ xii. Coniugatio

passiua habet sub ׀ -- in tribus tertiis personis, qđ in

reliquis mutatur suo more in = . secundo loco habet.

׀ in eisdem tribus tertiis personis, in aliis ׀ propter al-

terū ׀ cū holem aduētitiū, vt **בְּבִרְתָּהּ** **בְּבִרְתָּהּ**

בְּבִרְתָּהּ **בְּבִרְתָּהּ** **בְּבִרְתָּהּ**

Participium simile est præterito, quod inter declinādū¹⁰

mu

mutat in **מבוי נבויים** Infinitum & imperatiuū habent hirc sub litera **ה**, secundum pūctū est holem **ה**. Literæ futuri similiter habēt hirc præter quod habet . . . secūdū pūctū **ה**, vt **אבוי יבוי**

¶ De tertiā cōiugatione

Huius tertiæ cōiugatiōis verba, quū sint de ducta a monosyllabis, & habeant secundā thematis **ה** nō consonantē, sed sono carentē, quæ dages non recipit, gemināt tertiā, loco dages, & dicitur **בוי בוינת** Hęc

10 cōiugationem quidam vocant quadratam a numero quatuor literarum, cum vere sit cōiugatio tertia, qualis est **בקר** quarta enim litera nulla alia de causa appo-

nitur, q̄ quod **ה** non recipit dages, quod & extra hęc cōiugationem aliis verbis non nunquam contingit, vt a

15 **נפל** dicitur **נפלל** p **נפל** Ezechielis xxviii.

Nec inueniūtur huius formæ verba ab aliis verbis deducta, q̄ ab illis, quorū media est **ה** Litera **מ** par-

ticipii. **בבלם** præterea & **איתו** eadē habent puncta, quæ in verbis tertiæ cōiugatiōis. Hęc verba in

20 hac tertiā cōiugatione, & quarta huic respondente passiuā, sola significatione differunt. Puncta penitus habēt eadem. Participiū actiuū differt ab actiuo passiuo per v-

timum

timum punctū, actiuum namq̄ habet .., & actiuopassi

uum -, vt **מִבֹּרֵן מִבֹּרֵן**

Cōiugatiōe quinta per totū präteritum **ח** habet .., & in tribus tertiis personis secundum punctum hirc magnū, in reliquis personis secundo loco - more verborum perfectorū. Hoc tñ hic adnotandum est, quod sæpe loco - scđo loco ponitur hirc magnū, & tunc loco - sub

ponitur :: vel -, vt **חֲקִימוֹתַי** psalm . iiii . &

חֲקִימוֹתַי gen. xvi. **חֲקִימוֹתַי** participii habet .., qđ

inter declinādū mutat **י** ., vt **מִבֵּי מִבֵּי** .

ח vero actiuopassiuū habet **ח** scđo loco -, quorū neutz

mutat vt **מִבֵּי מִבֵּי** . hoc actiuopassiuo

& tota sexta cōiugatiōe hęc verba nō differūt ab illis, quorū prima est **ח** . In infinito & imperatiuo **ח** habet -, per quod differūt a p̄terito, secundum punctū

.. sine literis **בבל** vt **חבן** . Cum literis vero

בבל secundo loco hirc magnū, vt **בחבן**

Literæ futuri & hic, & in prima cōiugatione ha-

bent -, sed differunt per secundū, qđ in prima erat surc **ח** , hic vero hirc magnū. Cōiugatiōe sexta **ח** ha-

bet **ח** , secundum punctū -, sicut in verbis, quorū prima est **ח** . Cōiugatione septima iterū geminatur vltima the-

ma

10 matis propter da ges caracteristicon huius cōiugati-
 onis, quod litera ך non admittit dum sono caret, vt di-
 ximus in tertia cōiugatione. in reliquis sequitur normā
 perfectōrū. ¶ Quorū vltima est ך

5 Verba, quorum vltima est ך, frequenter habent eam
 sono destitutā, hoc tñ obseruandum est, quod huius for-
 mæ verba i infinito sæpe assumūt ך vt לקרנתה

sæpenumero etiā ך po nit' p ך & ediuerso, in im-
 peratiuo plurali scēno ך interdum habet ך, interdū

10 caret, vbi & litera ך a syllaba ך interdū abiicit', dici-

m⁹ et לקרנתה & קרנתו & קרנתו Hæc

verba, & verba quorum vltima est ך semper habent
 punctum longum ante ך & ך, ppterea quod has qua-

tuor literas ך ך ך ך dum sono carent, sicut supra di-
 ximus nullū breue pu nctum pcedit, præter ך, quare di-

cimus in themate לקרנתה & קרנתו præter morē oim

aliorū. In aliis cōiugatiōibus, hæc verba quorū vlti-
 ma est ך nō differunt a per fectis, habent tñ fere sp
 in aliis coniugationibus ante ך, vt a

נקרנתה נקרנתה נקרנתה

¶ Quorū vltima est ך

Quorū

Quorū est **א**ultima habēt bis -, sicut illa quo-
rum vltima est **א** Inter coniugandū, aut **א** mutatur
in **א**, aut penitus abiicitur, vt

גַּלְהַ גְּלִית גְּלִיתִי גַּלְהַ גְּלִיתִם

Prius - non aliter mutatur q̄ in pfectis, Tertia singula
ris fem. ḡne mutat **א** in **ת**, & accipit alterū **א** notam

fe. ḡnis, vt **גַּלְהַת** tertia pluralis abiicit **א** vt **גַּלְהַ**

In reliquis mutatur **א** in **י**, dicimus t̄n̄ interdū in tertia
plurali **גַּלְיִי** & in tertia singulari fe. ḡnis **חֲסִיָּה**

ps. lvii. Participiū priori loco habet **א**, secūdo loco - qd̄
mutatur in - q̄n̄ sequitur ipsum participiū dicitio mo-
nosyllaba, aut vocabulum habēs accentū in prima syl-
laba, & tunc transfertur accentus ab vltima in penulti-

mam, vt **עִיר בְּרַחֵב עִיר** Gen. iii. Genere
autem sceminino secūdum pūctum est - vt **גֹּלָה**

In plurali tam masculino, q̄ sceminino abiicit **א**, vt
גֹּלִים גֹּלוֹת Actiuopassiuū mutat **א** in **י**
consonantem, vt

גַּלְיִי גַּלְיִים גְּלִיָּה גְּלִיָּה

Vbi litera **א** in numero singulari mediam quādam vo-
cem ha

G i

42 cem habet inter iustā consonantem & vocalē. definit ei
syllaba in vocalem ,i, & fit veluti diphthongus, in qua
vtraq; vocalis auditur, quod nunq̄ accidit ה, nisi in fine
vocabuli p̄cedēte ו, vel ה vt ארי רברי & c.

5 Infinitū sine lris בבלם fere semp̄ seruat literā ה
puncta habet eadem, quæ perfecta, vt גלה. cū li-

teris vero בבלם abiicit ה, & substituitur syllaba
תו vt בגלות בגלות Impatiuū seruat ה

ī singulari maf. reliq; ī locis reicit ipm, sed p̄ctū ē. vt

10 גלה גלו גלי גלנה vel גלינה

Futurū fit ex imperatiuo & lris איתו hoc tñ in-
terest, q̄ ה hic in futuro habet ו ante se. In reliquis

hæc verba sunt similia p̄fectis, vt אגלה יגלה

תגלה Quæ hic dixim̄ de lra ה abiicienda, vel

15 mutanda in ת vel ה, habent etiā locū in reliquis oibus
cōiugatiōibus, eisdem enim in locis mutatur vel abiicit
in aliis, quibus in hac. In aliis tñ coniugationibus habet

sæpius ה ante se, q̄ hirc. ו vtriusq; participii. Literæ

20 בבלם & איתו habent puncta, quæ in per-
fectis. Multa futura verborum huius classis abiiciūt ה
nō solum ab hac prima cōiugatione, sed etiam ab aliis.

In

In prima coniugatione literæ אִיתוּ habēt hirci sequente dages, vt **אָגַל יָגַל תָּגַל נָגַל**

quæ sæpius tñ inueniuntur sine dages cū accentu iuxta literas אִיתוּ vt **יָבוּ תָבוּ נָבוּ**. Quædā etiā

habēt sub אִיתוּ --, vt **תָּפוּ**. secundo loco pro --, interdum ponitur --, In secūda cōiugatione secun-

dum pūctum erit --, vt **רִירָת אֶלִיר**, hoc est, visus est ab ipso. Vbi actiuum loco --, habet --, vt

וַתִּרְאֵהָ הָאִשָּׁה & vidit mulier. gen. iiii. In tertia coniugatione literæ אִיתוּ habebunt --, secun-

do loco --, vt **אָגַל יָגַל תָּגַל** Quarta & sexta nō abiiciūt **אִיתוּ**. In quinta vtrunq; pūctum erit --, sequē-

te dages, vt **אָגַל יָגַל תָּגַל** In septima cōiugatiōe אִיתוּ habet --, reliquæ hirci sequente --, secundum

punctū erit --, vt **אִתְּגַל יִתְּגַל** Imperatiuum --, etiā nōnūq; abiicit **אִיתוּ**, vt in tertia coniugatione dicimus

אָגַל. In quinta a **רָבָה** dicimus **רָבָה** & i septima cōiugatiōe nōnūq; **אִתְּחַל** In prima & scda cōiuga-

tiōe ipatiuū seruat **אִיתוּ** Sūt hic quatuor verba quæ nusq;

G ii abu

abiciunt, **ת**, **תְּמִירָא** **בְּמִירָא** **אֲבָרָא** **נִגְרָא**

Quæ habent in themate, secundo loco – & notulā quā
dā in litera **ת** præter morem aliorū verborū in **ת**. di-
cimus ergo **תְּמִירָא** **אֲבָרָא** eodē mō, quo ī p̄fectis.

¶ Quorum secunda geminatur.

Sunt verba quæ quidā vocant duplicia ob geminatam

secundā thematis literā, vt **בְּבִד** hæc sæpe occurrunt
integra, sæpe etiā scđā abiciūt, – relictō dages in ter-
tia, ea enim est natura dages, vt significet literā ante se
abiectā, & non post se. Toto præterito trāsferitur –, qđ
esse debebat sub secūda, sub primā, per quod differunt
hæc ab illis, quorū media est **ב** ī tertia sing. vtroq; gñe
& tertia plurali, vbi illa habent –, hæc vero –. In reli-
quis vero personis hæc habent – sequēte dages, in illis

vero post – sequitur : sono carēs, vt **סְבִירָא** **סְבִירָא**

vero a **סְבִירָא** dicimus. Participiū etiā vbiq;

habet –, vt **סְבִירָא** **סְבִירָא** **סְבִירָא** **סְבִירָא**

Illā vero quoz; mediā est **ב**, vbiq; – vt supra diximus.

Pauca tñ quædā inueniūtur huius formę, quæ hic habēt

– in numero singulari, in plurali vero & gñe feino oīa

habent – sequente dages, vt **תְּמִירָא** **תְּמִירָא** Participiū

gñe feio a præterito feio solo – accē – tu differt

quem

quē habet p̄teritū in penultima, participiū in vltima. ⁴⁶
Actiuopassiuū nō differt a p̄fectis, nihil eī vnq̄ abiicit, vt

סברב סברבים Infinitū habet holem ׀ &

imperatiuū similiter. vbi . inter cōiugādū dum aliæ li-
teræ accedūt post holem ׀ sequitur dages significans li-
teram esse reiectam, quod videri possit . esse cōtra natu-
rā longipuncti, sed accentus circa holē ׀ ante dages
in huiusmodi verbis facit, vt liceat sequi dages post ׀

vt diximus in principio huius libelli. Lræ **אתו**
habent -, sicut in verbis quorū media est ׀, sed diffe- ¹⁰
rūt hæc ab illis secūdo pūcto, quod hic est ׀, illic vero ׀

vt **אתו** & accedēte aliqua litera inter coniugādū
post ׀ holē scribeb̄ dages in pxima lra, sed iuxta holē ׀
illis in locis semper erit accentus, tertia tñ plurali gñe fe-

minino ׀ habet -, & loco ׀ scribitur -. sequēte dages ¹⁵
ne cogamur illic ponere accētum in antepenultima, &
in penultima ex natura illarū personarum, quæ semper
ibi habent accentum. poneretur enim bis iustus accētus

cōtinenter, dicimus itaq; **סברבה** Gen. xxxvii. Cōi-

gatione secūda litera ׀ habet - in tribus tertiis perso- ²⁰
nis, quod in reliquis mutatur in -, secundum pūctū vt
plurimum est -, interdum etiam --, nonnunq̄ etiam

׀ vt **נסב** & cum -- **במים** ps xxii. Cū ׀ tātum in-
ueni-

uenitur numero plurali, vt **בְּגֵלוֹ** Esaiæ, xxxiii. In reliquis personis post – sequitur dages, vt **בְּסִבּוֹת**

Etiam in illis quæ habent secundo loco tsere -- , vt

בְּמִסּוֹת Inueniuntur tan pauca quædam , quæ hic **בְּ** i gñe – feio nō hnt dages in vltima thematis, vt

בְּסִבּוֹת בְּקִטָּה p **בְּסִבּוֹת בְּקִטָּה**

Participiū gñe maf. habet vtroq; loco – , interdū etiam secūdo loco -- , vt **לֵב בְּמִס**. Nehemiæ. ii. Inter de

clinandū prius – mutatur in : , secundū in – sequēte da

ges, vt **בְּסִבּוֹת בְּסִבּוֹת בְּסִבּוֹת**

Infinitū & imperatiuum habēt scdo loco, interdū etiā --

vt **וּלְהִלֵּךְ** & **וּלְהִמָּס** & qñ aliquid additur inter cōiugandum imperatiuo post **וּ** & -- sequitur dages, sed ac centus semper erit iuxta longum punctum , vt

וּלְהִמָּס וּלְהִמָּס Hæc verba in infinito & impera

tiuo singulari similia sunt illis, quorū media est **וּ** In requis personis differunt per dages, sicut dictū est. Futurū

etiam habet secūdo loco **וּ**, sicut illa quorū media est **וּ** Interdū etiam – per quod differūt in ea forma ab illis

quorum vltima est **וּ**, ea enim habent – sicut supra diximus

ximus, vt **יָמַר** & in plurali **יָמְרוּ** Inueniūt pau

ca quædā, quæ sub literis **אִתָּו** habent --, vt a

לָקַח לָקַח Geñ. xv. Sunt verba quædā huius

formæ habētia significationem actiuam, vt **אָמַר**

Deut. ix. quod quidam volunt esse primæ cōiuga-
tionis etiā si **א** habeat --, & non --, videtur tñ potius
verbum anomalū, quod vocem habeat verbi passiui, si
gnificationem aut verbi actiui. Cōiugatiōe tertia multa

inueniuntur nihil abiicere, vt **חָלַל חָלַל חָלַל** Plu

rima tñ simillima sunt verbis, quorū media ē **ל** & in hac 10

cōiugatione, & in septima, quarum vtraq; ex natura cō

iugatiōis habet dages in li tera secūda, quod quia me

dia litera illorū verborum **ל** videlicet vocalis non reci

pit, loco dages geminat tertiā literā thematis, quæad

modum ibi diximus. Hæc vero, quia secūdam habēt ex 15

se geminatam, in qua ex natura coniugationis poni de

beret dages, & ita sonus literę geminari, quod in quibus

dam durius videtur. poneretur enim eadem litera, sal

tē potestate ter continēter, quare loco dages assumunt **ל**

inter primā & secūdam thematis, & fiūt per omnia illis 10
similia, quorū media est **ל**, vt **רָמַם רָמַם רָמַם**
sicut **בָּנָה בָּנָה בָּנָה** Et in coniugatione septima,
חָתַר חָתַר

חֲתוּמִים Hæc verba quæadmodû similia sunt

coniugatiõe, ita etiã significatione, quare חֲתוּמִים lexico suo ex his multa ponit iter ea, quæ hñt mediã ח & inter ea quæ gemināt secundã in eadem significatione. Vtrūq; participiũ simile est perfectis sæpenumero, sunt tamen quædam, quæ nihil differunt ab illis, quorum media est

10 וְכַּמְּבֹרָךְ Ea quæ supra diximus de significatione illo^{rum} verborũ, quæ propter dages gemināt tertiã, quod eadem terminatiõe sint tertiæ & quartæ coniugationis, & q; participium actiuum differt ab actiuo passiuo per secundum pũctum etiã hic locum habet, sunt enĩ hæc modis oĩbus illis similia. Coniugatio quinta habet sub ח -- in tribus tertiis personis, & secũdo loco

alterum -- vel -- וְכַּמְּבֹרָךְ vel חֲסֵב In reliquis personis similia sunt illis, quorum media est ח hoc solo dempto, quod hæc habent dages in secũda thematis, vt

חֲבֹרְתִי. Iob. ix. Litera ח participiũ habet --, secundum punctum etiã est -- in singulari mas. gen. quorum vtrumq; mutatur inter declinandũ prius in --, alterum in hirc, sequẽte dages, vt 10 מִסֵּב מִסֵּבִים

11 Illa aut quorũ media est ח habent secũdo loco hirc magnum, vt מִבִּיז מִבִּיזִים Actiuopassiuũ ha

bet

bet ׀, & secundo loco -- vt **מוֹסֵב מוֹסֵבִים** 49

Infinitū habet sub ׀ --, secundo loco --, interdū etiā --

vt, **תִּסֵּב** vel **תִּסֵּב** Imperatiuū simile est infinito,

Inter cōiugādum secundū punctū erit -- sequente dages loco cuius illa quorū media est ׀ habent hirc ma-

gnum, vt **תִּסֵּב** cū accentu iuxta --, **לִיָּא אִתָּן**

habent --, secūdum punctum erit --, quod mutatur sæpissime in --, quādo ׀ mutans futurū in p̄teritū illi præponitur, Idem cōtingit verbis, quorum media est ׀, vt

וְיִשָּׁם & **וְיִסֵּב** accētū vtrobīq; iuxta literas fu-

turi, in plurali sc̄io litera ׀ habet --, & in antepenultima est hirc paruū loco --, ne cogamur bis continentes accentum ponere videlicet in penultima & antepenul-

ma, vt **תִּחַלֵּינָה** gen. xli, Cōiugatiōe sexta ׀ ha-

bet ׀ secundum punctum --, vt **תִּסֵּב** Literæ futuri,

habent interdum ׀ sæpius tamen --, sequente dages, vt

תִּסֵּב vel **תִּסֵּב**

Sunt quædam verba non vno tantū mō imperfecta, vt

נִסְתָּ quod cōiugatur, q̄tum ad primā literam ׀ at-

Hi tinet

tinet, sicut **שׂאֵשׁ**, quum ad vltimū sicut **אֵלֵךְ** Idē
dicēdū ē de illis, quoz prima est א & vltima א vel ת,
& similibus, per totā cōiugationem, p̄terq̄ in infinito &
imperatiuo, vbi hæc verba bis imperfecta nō abiiciunt
, א vel א a principio, neq; etiā ת a fine, præter hæc duo,
שׂאֵשׁ & **אֵשׂאֵשׁ**. habet enim **שׂאֵשׁ** in infinito,
& imperatiuo **שׂאֵשׁ** & **אֵשׂאֵשׁ** in infinito **אֵשׂאֵשׁ**. In
imperatiuo **אֵשׂאֵשׁ**. Verbum **אֵשׂאֵשׁ** in futuro seruat א
vt sit differētia iter ipsum & **אֵשׂאֵשׁ**. Similiter **אֵלֵךְ**
to seruat א, & nōnūq̄ abii cit ת, vt **אֵלֵךְ**. Est vnū
verbū, quod bis abiicit א, a principio videlicet et & a fine
vt **אֵלֵךְ**. Sunt tamen, qui dicāt, eas personas, quæ a re
gula exorbitant, venire a themate **אֵלֵךְ**.

¶ Verba quatuor literarū.

¶ Sunt verba quatuor literarū, quæ fiunt abiectioe ali
cutus literæ, & geminatione syllabæ relictæ, vt a
שׂעַת fit **שׂעַשׂעַת** & a
אֵלֵךְ fit **אֵלֵלֵךְ**, & ita de reliquis,
quæ fere oīa sunt tertiæ cōiugationis, & loco dages assu
munt

munt quartā literā, pauca etiā in quarta & in septima
inueniuntur, vt **תשעשע** Efaia . lxvi. &

ששעשע ps. cxix. Duo sunt verba quatuor
literarū, quæ nō fiunt hmōdi syllabæ geminatiōe, sed ha
bent quatuor lras diuerfas, vt **ברבל ברסם**

quorū vtrumq; etiā est tertiæ cōiugatiōis. Verbū quinq;
literarum, quod quidem sit hebraicū, nō inuenitur, præ

ter vnum **חמרמר** quod est quartæ cōiugatiōis
in quo secūda syllaba geminatur, thema e

nim ipsius est, **חמר**. Inuenitur etiā **יפיפית** a 10

יפה ps. xlv.

De pronoiibus affixis

Sex sunt literæ, ex quibus fiūt decē pronoiā, quæ
a nōnullis affixa vocantur, seorsum enim nunq; ponunt
sed semp verbis, vel nominibus adherent. Literæ sunt

ח ב נ ו י מ. Hæc pronoiā tātum affigūtur ver
bis actiuis, & nō passiuis, neq; absolutis. Significant enī

illud in qd transit actio, siue id quod patit, vt **מקרה**
.i. Visitauit illum. Verba itaq; tertiæ cōiugationis

quartæ & sextæ, cū sint passiuā, & septimæ, quæ partim
sunt passiuā, partim actiuā, significant ei idem agere in
se, hæc pronoiā non admittunt. Quod aut aliqñ aliqua
inueniūtur ex his affixis cū infinitis passiuis, ei quod dici

H ii mus nō

mus obstare nō debet. Capiūtur enim illa infinita tunc
 fere noīaliter, vt **אָהַבְתָּ** .i. oē affligi
 ipsum, siue ppter varias ei⁹ us af^{ti}ctiō^{es}. ps. cxxxii
 Ois tertia psona recipit decē pronoiā, secunda tantū sex,
 ; prima octo. Vtrumq; participium, & infinitum admit
 tunt decem, sicut nomina, vt **בִּיקַר** .i. visitauit vir,

בִּיקַרְתָּ בִּיקַרְתָּ בִּיקַרְתָּ

בִּיקַרְתֶּם בִּיקַרְתֶּם בִּיקַרְתֶּם

בִּיקַרְתִּי בִּיקַרְתִּי בִּיקַרְתִּי

• .i. Visitauit illum, visitauit te virū, visitauit me vtroq;
 gñe, visitauit illos, visitauit vos viros, visitauit nos viros
 visitauit illā, visitauit te feminā, visitauit illas, visita
 uit vos sejas, Toto pterito – ipsius **בִּיקַרְתָּ** mutatū est in : ,
 scđm pūctū – in – , illis in locis, quibus nō sequitur : so
 no carēs. In aliis enim locis relinquī non potest, sequere
 tur eī necessario dages, quod hic locum nō habet, quare

dicimus **בִּיקַרְתָּ** per – , quod esse deberet **בִּיקַרְתָּ**

si – nō muta^{re} = ret. Qđ aut diximus de – mutan^{te}

do in – , nō hic solū locū habet, sed & in reliquis oībus
 verbis & noībus ob naturā pūctorum breuium , quæ

• semper post se habēt dages, aut – , sono destitutū, nisi iu

uentur accentu vt in **בִּיקַרְתָּ** Vbicūq; ergo hæc tria
 de

desunt necessario mutantur breuia in longa, & ediuerso ppter dages & sono carēs, mutantur longa in breuia, ppter naturā punctōrū breuiū, & longorū, vt in principio libelli docuimus. Secunda persona habet pronōia sex. Nō eī iūgit pnomē secūda psonæ, verbo scda psonæ. Sūt aut quatuor scda psonæ, duæ nūero singulari, & duæ nūero plurali, quare tantū sex pronōia reliqua sunt, quæ secū-

dis personis affigi possunt, vt **בְּקִרְתִּי**. visitaſti vīr

בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי

בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי 10

Prima persona admittit pronōia octo, sunt enim tātum duo pronōia primæ personæ, altera singularis cōis gñis & altera pluralis cōis gñis, quæ verbis primæ personæ

nusq̄ iunguntur, vt **בְּקִרְתִּי** Ego visitaui.

בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי 15

בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי

בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי בְּקִרְתִּי

In his duabus personis secūdum punctum - nusq̄ mutatur, sequitur enim ipsum vbiq; sono carens. Tertia pluralis admittit decem pronomina, vt supra diximus

בְּ 20

בְּקָרָהּ .i. Visitauerunt utroq; genere.

בְּקָרָהּ אָבָהּ בְּקָרָהּ אִי בְּקָרָהּ
בְּקָרָהֶם אָבָהּ בְּקָרָהֶם
בְּקָרָהָּ בְּקָרָהָּ בְּקָרָהָּ

Hic ubiq; - ponitur loco - , ob causam, quã paulo ante diximus בְּקָרָתָם .i. i. visitastis viri.

בְּקָרָתָהּ אָבָהּ בְּקָרָתָהּ אִי בְּקָרָתָם
בְּקָרָתָהּ אָבָהּ בְּקָרָתָהּ אִי

Ab hac secunda persona litera אָ abiicit, & ei' loco וְ substituitur, vt sit nota numeri pluralis, - nusquam mutatur, בְּקָרָנָהּ nos visitabimus.

בְּקָרָנָהּ אָבָהּ בְּקָרָנָהּ אִי בְּקָרָנָם
בְּקָרָנָהֶם אָבָהּ בְּקָרָנָהֶם אִי
בְּקָרָנָהָּ

Iterum manet ubiq; - , ob causam, quã sæpe diximus,

בְּקָרָהָּ visitauit femina,

בְּקָ

פְּקַדְתָּהוּ פְּקַדְתָּךְ פְּקַדְתָּנִי
 פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּם פְּקַדְתֶּנּוּ
 פְּקַדְתָּהּ פְּקַדְתָּהוּ פְּקַדְתָּו
 פְּקַדְתֶּכוּ

Hic mutatur פְּקַדְתָּ litera, quæ signum erat gñis sem. in פְּקַדְתָּ, aspiratū, hoc enim illi perpetuū est, quoties mutatur ex

פְּקַדְתָּ nota se. gñis, vt tum careat dages, & ediuerso פְּקַדְתָּ ex

alio mutatū פְּקַדְתָּ nota se. gñis semper habet dages. Secūda persona singularis, gñe feino, eodem modo recipit pronoia, quo prima persona cōis gñis. dicimus enim a

פְּקַדְתָּ .i. tu feia uisitaſti פְּקַדְתִּיר & ita de re

liquis. Secunda pluralis gñe feio recipit eodem mō pronoia, quo secunda masculina. Vtrumq; participiū & infinitum hæc admittunt eodem modo, quo noia. In participio tñ feio hoc adnotandum est, quod pronoia illic af-

figūtur participio in פְּקַדְתָּ & nō פְּקַדְתָּ desinētī. Habet eī פְּקַדְתָּ semper dages, quoties affiguntur p nomia, quod esse non posset si commutatum esset ex פְּקַדְתָּ, quare dicimus a

פְּקַדְתָּ פְּקַדְתָּ פְּקַדְתָּ

aut

96 aut **פוקרתד** in loco iustæ alicuius distinctionis.
ibi enim semper litera p̄cedens **ד** pronomē, habebit :- .

¶ De imperatiuo,

Imperatiuū aliam personā non habet. q̄ secundā, quare
admittit tātum sex pronōia. diximus supra secundū pun
ctum in impera . tiuis sæpe esse holem, nōnunq̄ etiā - .
Ea quæ habent **ד** secundo loco dū affiguntur pronomi
na habent sub prima -- , quēadmodum fieri diximus,
quando adiicitur imperatiuis litera **ה**, vt a **זבור**

10 fit **זבורה** eodē modo dicimus,

פִּקְרְתָּהּ פִּקְרְתָּי פִּקְרְתָּם
פִּקְרְתָּהּ פִּקְרְתָּהּ פִּקְרְתָּהּ

Ea vero quæ secundo loco habent - , cū pronomīnibus
habebunt sub prima : . Et si fuerit secunda, vel tertia

15 **ה** vel **ע** secūdum punctū erit -- , vt **משחתה**

Prim. Reg. xvi. sic **סַעֲרֵנִי** ps. cxix. In plurali verba
imperatiui modī rarissime assumunt pronomina affixa,
vtimur enim loco illorum pronomīnibus separatis, vt

פִּקְרְתָּהּ אֶתְּךָ Licet tamen analogiam sequen-

10 do dicere hoc modo **פִּקְרְתָּהּ פִּקְרְתָּי** &

sic de

sic de aliis, vel **פִּקְדוֹתָא** & ita de re

liquis. Eodem modo gñe feminino numero singulari, a

פִּקְדֵי, **פִּקְדֵי** vel **פִּקְדֵיהָ** gñe femis

nino mutatur syllaba **נָה** in **הָ** qñ illi pronome affigi-
tur, quod interī rarissime contingit.

Infinitum more nominum admittit decem pronōia. Et
quoties secūdū pūctū est holem, cū pñois sub prima
litera scribetur --, sicut in imperatiuo, si secūdum fuerit

-- cū pnominibus prima habebit hirc, vt **פִּקְדֵי**

Exod. xxii. Dicimus itaq; **פִּקְדֵי** & c.
Futurum.

פִּקְדֵי
פִּקְדֵי
פִּקְדֵי
פִּקְדֵי

Dicim' et **פִּקְדֵי** Est enim hæc syllaba

נָה pñomē tertie psonæ singularis nūeri, quoties lfa
habet dages, cum alioqui sine dages sit nota primæ per-

sonæ pluralis, idem dicendum est de **הָ**

Vbi **הָ** litera pponit ipsi **הָ** sit pronomen tertie psonæ

singularis numeri, vt **אֶפְקָדְתָּ**, quoq; pro
nomen pluralis numeri mas. gñis saepe assumit **וְ** vt

אֶפְקָדְמוּ Ante **אֶפְקָדְמוּ** Antea notã se. gñis saepe ponit **בְּ**
cum dages, idemq; significatur, vt **אֶפְקָדְנָתָ** Eo

de modo a **אֶפְקָדְ** dicim⁹ **אֶפְקָדְ**

אֶפְקָדְנִי Itẽa **אֶפְקָדְ** & **אֶפְקָדְ** dicimus

אֶפְקָדְ & **אֶפְקָדְ** Sic in numero plurali,

אֶפְקָדְ & ita de reliquis, Si me⁹

dia, vel vltima fuerit **וְ** vel **ע**, scđz pũctũ erit -, sicut

in imperatiuo diximus, vt **אֶפְקָדְ** Sic etiam dici
mus **אֶפְקָדְנִי** Exod. v. Secũda & tertia pluralis ge

nerẽ feminino abiiciũt syllabã **נָתָ**, p qua substituitur
litera **וְ** nota numeri pluralis, & recipit hæc pronõsa eo

dem modo, quo **אֶפְקָדְ** vt **אֶפְקָדְ** Job.

xix. & paucissima ei similia, saepius enĩ vtimur pronõibus
non affixis, vt **אֶפְקָדְנָתָ**

De no

DE NOMINIBVS.

Nomina hebraica aut sunt gñis masc. vt **רַבֵּר** aut ge-
neris fe. vt **תּוֹרָה** Masculina fiūt pluralia accessio-
ne **ים**, vt ex **רַבֵּר** fit **רַבֵּרִים** Litera tamen

interdum nō scribit̄, vt **תְּבִינָם**. seīna abiiciūt **ה**,

loco cuius accipiūt **תּוֹרָה תּוֹרוֹת** vt **תּוֹרוֹת**

tamē non sp affcribitur, vt **בְּבִשְׁתֵּי הַצֵּאָן**

Gen. xxi. Quatuor sunt causæ mutandi puncta, regimē,
mutatio numeri, mutatio generis, & affixio . p̄nominū.
Puncta mutabilia sunt quatuor, **־**, **ֿ**, **ֿֿ**, & **ֿֿֿ**, quod
tā de numero punctorum non est. Omne nomen perfe-
ctum, cuius primū punctū est **־**, mutat illud in **ֿ**, quæ-
cunq; fuerit causa mutādi, & quaecunq; fuerit secūdū
punctū, vt de **רַבֵּר** dicimus, **רַבֵּרִים**

Præterq̄ in numero plurali, quādo abiicitur **ם** p̄pter
cōstructionē ibi eī mutat̄ in hirc, cuius causam postea
dicemus, ut **רַבֵּרֵי יְחֹרָה**. idem fit accedentibus
quibusdam p̄nominibus affixis noī pluralis numeri, vt
רַבֵּרֵי יְחֹם eodem modo mutātur nomina, quæ ha-
bent primū punctū **ֿֿ**, si secūdum punctū fuerit **ֿ**, alias

nō, vta **לֵבָב לְבָבִים**. si secūdm punctū non fuerit -, .. non mutatur, vt **אֶפֶס אֶפֶסוֹר**. Secūdm punctū in hmōi noībus non mutat, nisi sit -, vel .., quæ mutantur in cōstructione in -, vt

יָחַד יָחַד. Illis locis, quibus ppter : sono carēs.

- & .. cū sint puncta lōga poni non possunt, vt. In plurali dū cadit **בְּ** ob cōstructionem mutantur in : , vt

רַבְרַבִּי Idem fit cū quibusdam pronōibus, vt suo loco .. indicabimus. Nomīna quæ & primo, & secundo loco habent .. sunt plurima numero. Et habent oīa

accētum in penultima hęc propter regimē numero singulari nihil mutant, vt **חֶסֶד אֵל**. Qñ vero affi-

gitur illis pronomen singularis numeri, vt plurimū mutatur prius .. in hīric, & secūdm in : , vt **בְּגֵרָה** Nōnunq̄ etiam in -. Maxime autē in illis, quorū pri-

ma est aliqua ex gutturalibus, vt **חֶסֶד**. dicim⁹ etiā

מִלְכּוֹר רַגְלָהּ. In reliquis hoc est, nūero plurali,

& cū affixiōe pnoīm, & ppter cōstructionē nūero plurali mutatur sicut illa, quæ habēt duplex - vel .., & - vt

בְּגֵרִים בְּגֵרִים בְּגֵרִים Sūt quædā ex il-

lis quæ .. prius nō mutāt, etiā si affigatur pronomē affi-

xum, vt **חלקו**. Nec in plurali, quando **ח** propter
 cōstructionem abiicitur, vt **חלקי**. quod quidā pu-
 tāt deduci a **חלק**, mutariq; in -, quis secundum
 pūctum nō sit -, quod & in multis aliis sit. Quæ primo
 loco indifferenter habent -, vel -, vel sp -, & vidētur
 esse eiusdem formæ, habent enim oīa accentū in penul-
 tima. Sunt pauca quæ primo loco habēt -, quod nusq;
 mutāt, vt **גחל גחלים** quæ sequi videntur nor-
 mam eorū, quæ habent in secunda dages, quod enī hu-
 ius formæ nō sint, cōstat ex accentu, quē habent in vlti-
 ma, quū hæc oīa habeāt in penultima. Si vltima līa ho-
 rū noīm, quæ bis habent - fuerit **ח** vel **ע** mutatur
 secundū - in -, & si secūda fuerit altera illarū duarum
 mutatur vtrumq; - in -, non variato accentu, vt
נעור צמח. Noīa pfecta, quæ prius pūctū est **ח**
 mutatur in - tātil - lud in - breues si secundum punctum
 sit -, & non alias, vt ab **חזן** dicimus **חזני**
 In singulari tamē ob constructionem nihil mutāt, dici-
 mus enim **חזן חזני**. Quod paulo ante di-
 ximus - mutari in -, propter **ע** vel **ח** literā vltimā no-
 noīs, etiam hīc locum habet. Et eodem modo mutatur

אֲרָבִי דִּימִין אֲרָבִי, acsi. nō eēt mutātū, vt ab

Si vero media fuerit אֲרָבִי vel עֲרָבִי prima habebit

-, & secunda -, vt אֲרָבִי אֲרָבִי. Pauca sunt,

quæ habēt priori loco אֲרָבִי, nec illud mutant, vt עֲרָבִי

Est vnū cum -, vt אֲרָבִי. Sunt ergo tātum tria pun

cta reliqua, hiri, -, -, quæ nō mutant, quum sint

puncta breuiā, & habeant post se dages, vel : sono ca

rens, quemadmodum & in verbis sæpe diximus, vt

אֲבִירִים אֲבִירִים quod tñ interdum inuenitur

sine dages, cum - sub אֲבִירִים, quod mutat in : , sicut in

aliis, quæ primo loco habēt -. Est enim tum alterius for

mæ, quod & in multis aliis contingit. Dicimus enim,

אֲבוֹס, quod nihil mutat, vt אֲבוֹס, a quo di-

cimus, אֲבוֹסִים. Nomina quæ sub prima lite

ra habēt : illud nō mutāt nisi in nūero plurali

excidēte אֲבוֹסִים vt אֲבוֹסִים, cuius causam po

stea dicemos. Noībus illa eadem affigūtur decē pronōia

quæ verbis adiecimus, vt ipsi אֲבוֹסִים

אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים אֲבוֹסִים

דְּבַר דְּבַר דְּבַר

Hic vbiq; prius - mutatur in : . - secundum non mu-
tatur, nisi dum affigitur pronomen **בְּס** vel **בְּן**, vt
דְּבַר דְּבַר דְּבַר nūero plu. **דְּבָרִים**, eadem affigun-
tur pronomina, hoc pacto.

דְּבָרִי דְּבָרֶיךָ דְּבָרֵינוּ דְּבָרֵיהֶם

דְּבָרֵיכֶם דְּבָרֵינוּ דְּבָרֵיהֶם

דְּבָרֶיךָ דְּבָרֵינוּ דְּבָרֵינוּ

Iterum hic mutatur prius - in : , qñ non affigitur vllū

ex his quatuor pronomibus **בְּס בְּן חַו הוּ**

Tunc enim loco : sub prima litera ponitur hirc, aliq;
bis poneretur : in primo vocabuli, quod fieri nō potest.
Secūda enim litera suum punctum mutat in : cum his
quatuor pronoiibus, propter multitudinē syllabarū, &
accentum, qui semp est in illis pronoiibus. Si ergo prius :

- mutaretur in : , dicendum esset **דְּבָרֵיהֶם** qđ nul-

la ratione fieri potest. Idē fit dū **בְּ** nota numeri plura-
lis abiicitur ob constructionem, vt **דְּבָרֵיהֶם**

Neq; hoc quod dicimus, hic solū locū habet, sed vbiq;
iuxta

64 iuxta regulas grāmaticas bis in principio poneretur : ,
 sibi loco alterius, & sæpe loco vtriusq; ponit' hirc, vt di-
 cimus **יִחְרַחֲרַח** pro **יִחְרַחֲרַח**. Ea tñ quæ in nu-
 mero plurali sunt dissyllaba, quia secūdo loco litera **י**
 excidentehabēt necessario --, sub prima litera habēt : &
 nō hirc, vt a **שָׁנִים** dicimus **שָׁנֵי** in cōstructione,

De fœmininis.

Noīa feminina fere desinūt in **ת** sic tñ vt sub lra quæ **ת**
 antecedit sit --, & accētus in vltima, si alterum horū
 defuerit, nō erit **ת** gñis fem, sed aut thematis, aut alia de
 caussa adiecta, vt **צִרְקָה**. Ob cōstructionem muta-
 tur **ת** in **ת**, præcedente --, vt **צִרְקַת יְחִוּהָ**
 & cum pronoiē, vt **צִרְקַתִּי**. Secundū punctum tūc
 tātū mutat', qñ noīa sunt eius formæ, cui' est **צִרְקָה**
 tunc prius -- mutatur in : , & : quod est sub prima lite-
 ra in hirc, ne bis cōtinenter ponatur : in principio voca-
 buli. Hæc enim **חַבְּמַת** & **גַּילַת**. Et alia
 cuiusuis formæ nihil omnino mutant. Dicimus enim
חַבְּמַתִּי גַּילַתִּי, Vbi loco -- ante **ת** neces-
 sario ponitur --, ne cogamur ponere dagees in **ת**, quod
 nunq̄

nūq̄ recipit, dū mutat̄ ex ה nota se. gñis. Noīa, quæ
 habēt literā ה partem thematis, eam non mutant in
 ה, sed abiiciūt aduentātibus pronoībus, vt **מִקְנָה**
 a verbo **קָנָה** cū pronoībus **מִקְנֵי**. Diximus su-
 pra quū de verbis loqueremur, q̄ participia fēsa desinūt
 in ה & in ה, vt **פּוֹקְדָה פּוֹקְדֵה**. sæpius tñ
 in ה, q̄ in ה. Cōtrarium euenit in noībus. Desinunt ei
 vt plurimū in ה, raro aut̄ in ה. Quæ tñ habent ה, an-
 te ipsum semper habent ::, & sæpe etiā bis :: cōtinēter
 vt **קִשְׁרָה**. Interdū in penult̄ia hñt ה vt **קִשְׁרָה**.
 Hæc vsq̄ ad ה, holem & :: nihil mutāt, etiā si eis ה
 ponatur מ vel ה, ה mutatur suo more in ::, :: in
 ::, vt **קִשְׁרָתוֹ**. Ea vero, quæ habent duplex ::, mu-
 tant prius in -, vt **תַּפְתְּרוּ**. In plurali hæc noiā
 fēsa quoties recipiūt pronoiā ponitur ה inter ה notā
 numeri pluralis, & ipsum p̄nomē, vt **צִקְוֹתֵיךְ**
 Tertiz tñ personæ pluralis vtroq̄ gñe interdum pronoi
 pronomen est **הוּ** vel **הֵם** præcedente ה, vt
מִשְׁפַּחַתְּיָהֶם. Interdū solā literā מ uel נ

K i & sine

& sine **י**, vt **משפחותם**

ח **אמנת** **י**
De literis

Sex sunt literæ, per quas fiunt deriuationes noīm a ver

bis, vt **ח** **אמנת** **י**, quæ nullis alijs adhiben
tur noībus, q̄ verbalibus. Litera **ח** tātum vni noī perfe

cto præponitur, vt **חשמעות**. Ezechielis, xxviii.

Ab imperfectis vero verbis multa deriuatur noīa p̄ **ח**
literam præpositā, vt suo loco dicemus. In fine triplex in

uenitur **ח**, aut eī est nota se. gñis, vt in **צדקה** aut

est pars thematis vt in **מקנה** qd̄ fere sp̄ habet an

te se ::, aut **ח** per quod deriuatur nomen a verbo, vt

נחלה

ח p̄ponit uerbo cū :: vt **חשבול אשבב**

nōnunq̄ tñ **ח** habet - **חבנט**. Inuenitur inter

is dum **ח** loco **ח** in fine, vt **חמטרה** pro

חמטרת **ח** **מ** plerūq̄ habet hīric, vt

חמור מוקדש. Nōnunq̄ -, vt **חמור**.

Hęc recipiūt dages in l̄fa vltima, qñ mutat nūerus, aut
qñ

qñ affigitur pronomé, vt **מִרְבֵּרִים**, quod & aliqñ cōtingit illis, quæ sub **מ** habent hirc, quæ nūero singulari secundū punctū habent —, quæ aut habent **ו** vel —, nunq̄ admittunt dagges. Sunt nomina, quæ vltra

מ p̄positā assumūt ad finē etiā **ת**, vt **מִמִּשְׁלַח**,

In cōstructione **מִמִּשְׁלַח**. Inueniuntur pauca quædā extra cōstructionē habere **ת**, vt **מִסְגֵּרֶת**

¶ Litera **ב** raro præponitur, nisi in no-

minibus propriis, vt **בְּמִרְרָה**, ad finē uero sepi- sime apponit. Et tunc prima lite- ra nois vt pluri-

mū habet hirc, vt **בְּרִוּוֹ**, nonūq̄ — vt **שְׁלַחֵו**

Raro uero — breue, vt **קִרְבֹּו**. Et sunt fere oia

seīna, vt **שְׁלַחֵוּת**, quædā etiā huius formæ post **ב** habent dagges loco —, vt **בְּרִוּוֹוֹ** quod etiā sine da-

ges legitur, **בְּרִוּוֹוֹ**, nonnunq̄ post hirc, sequitur v- trūq̄, dagges v3 & —, vt **קִלְשֹׁוֹוֹ**.

¶ Lira **ת** fere sp̄ p̄ponit cū pūcto —, sedz pūctū saepenu- ro est **ו** vt **תְּמִרְרָהוּ**. Inueniūt cū hirc magno, vt

K ü תל

6) תִּשְׁבִּיז. & quædam cū --, vt תִּלְמִיד. Interdū habet hirc, vt תִּדְחֹר. Sūt quæ habent ת in principio, & in fine, vt תַּפְאֵרֶת. Inueniē aliquoties & ת in finetātū, vt גַּבְחֹרֶת. In hac forma quædam habent sub prima litera, vt יִרְדֹּת, quæ in numero plurali assumunt ך consonantem, vt אֲשֵׁלֶךְ. Quædam habent ante ת literam Iod, ך, vt חַמִּישִׁית. Lfa ך raro præponitur aliis, quam nominibus propriis, vt יִצְחָק. Inuenitur tñ יִלְקֹחַ. Hæ sex literæ dū fiunt per eas deriuatiōes nominū a verbis, habēt sub se hirc, vel --, interdum etiā ך, & sp sequitur : sono carēs. De formatiōe nominū a verbis imperfectis, eo ordine, quo de ipsis verbis imperfectis loquuti sumus.

7) Nomina quæ deducuntur a verbis, quorum prima est ך habent ך literā cū --, sequente dages, loco ך thematicis, vt a מִשַׁע נִשַׁע. Idem dicēdū est de illis quorum prima est ך, & secūda ך, illa ei cū reiciuntur ך sequuntur normā verborum, quorum prima est ך, dici mus itaq; a מִיַּבֵּת יַבֵּב, similiter a verbis, quo

rum prima est **ב**, & vltima **ה**, sicut nomina p̄pone **מ**⁶⁹
 cum -, vt **בבא** fit **מבא**, vbi **ה** est signū se. gn̄is
 & nō parthe matis, - haberet ei :: , si pars
 thematis esset. Inueniū t̄ duo noīa, quæ hñt **ה**, vbi alia
 habent **מ** vt **הכלה חברה**, duo itē sunt, quæ
 neq; habent **מ**, neque **ה**, sed **ה** inter vltimā & penul
 timā verbi, litera **ב** reiecta, vt **שיג, שירא**

Quorum prima est **א** vel **י**
 Noīa, quæ sūt a verbis, quorū prima est **א**, sicut
 ea, quæ deriuāt a p̄fectis, vt ab **מאבל** fit **מיאבל**.
 nihil abiiciendo.

Verba quorum prima est **ה**, formant nomina per
מ vel **ה** l̄rāz p̄positā mutādo **ה** in **ו** vt **מושב**
 quod secundo loco habēt -, nec illud mutāt, di-
 cimus enim in plurali **מושיבים**. Quædā etiā habēt - ,
 vt **מוקשי**, quod mutat - in **ו** vt **מוקשים**

Illa quæ sūt per **ה** p̄positā plerūq; habent & **ה** in
 fine, vt **הולדה ילדה**. Inuenitur it̄ **תושב**
א **ישב** & pauca quædam alia.

Inueniūtur quæ habēt vtrobiz **ה** vt **תה**

חֹעֶלֶת. Pauca etiā habent in principio **ח** &
 in fine **ח**, vt **חֹעֶשֶׁת**. Quaedā loco **ח** habēt vt
חֹסֶר. Sunt quæ abiciunt **ח** a principio, & ad fi-
 nem assumunt **ח** vt **חֵצֵה**. Paucissima sunt, quæ
 abiciūt, & nullā aliā lram assumūt, vt **חַצַּח** a **חַצַּח**
 Esaiæ, xxx, & **חַבֵּל** a **חַבֵּל** Job, xl.

Quorum secunda est **ח**

Ex verbis quorū secunda est **ח**, plurima fiūt noīa, p̄pōne

ח literæ cū **ח**, vt **חֹקֶם**. In constructiōe & cū pro-

noīis **ח** mutatur in **ח**, vt **חֹקֶמֶיךָ**. Ex his quæ
 dam in nūero plurali habent formā noīis: feīnorum, vt

חֹקֶמֶיךָ. qdā masculinorū, vt **חֹקֶמֶיךָ**.

Interdum apponitur ad finē litera **ח**, & tum **ח** sp̄ ha-
 bet **ח**, & secundū punctum est **ח** vt **חֹשֶׁבֶת**. In

hac forma, qñ v3 secundū pūctū est **ח** absq; **ח** in fine, nul-
 lum nomen inuenitur. Quaedā etiā habent in principio

ח, vt **חֹקֶם**. quaedā habēt **ח** in fine **חֹשֶׁת**.

quod mutat **ח** in **ח** breue, quia secundū punctū est **ח**. di-
 cimus enim **חֹשֶׁת**. Quaedā assumūt **ח** cū **ח** in
 fine

fine, vt ערה, quod habet i nūcro plu. עריות

per cōsonātē, vt fieri solet in eis, quæ in רת desinūt,
primū pūctū .. nō mutatur, quia secūdū pūctū nō est.

Inuenitur & רקס a רוק. Multa sunt quibus nul-
la ex his literis apponitur, ea semper habēt aliqd;

ex lōgis punctis, vt - צר, - גר, hirc magnū קיר

holem, טרב, Surec, שוק. Plurima ex
his nusq̄ mutant suum lōgum pūctum, Ea tñ quæ hñc

ר, mutāt illud in - , vt ראשים ראש

טוב mutat ר saepe i ר, vt טובב. Quæ vero hñc 10
- vel .. nihil mutant. Quæ habēt hirc magnū, illud nō

mutant, præterq̄ in vno vocabulo עיר quod habet

עירים. Quæ habent ר mutāt ר vocalem in ר con

sonantem, vt a שוקים dicimus שוק. Oia hæc
monosyllaba necessario habēt pūctū .. lōgum qd

potestate cōtineat literā ר reiectam. Sunt quædā dis-
syllaba, quorum secunda litera est ר consonans, vt

ליל בית. quæ omnia habent accentum in penul-
ti ma, in numero plurali, & cum pnominibus

definit esse cōsonās, vt לילים ביתו, p .. sub 10

lra prima, p̄ter vnū בתים quod duobus modis ano
ma

7 malū est, habet enim – sub prima sequente dages post punctum lōgum, & abiicit literā ך, quam præcedere deberet .., sicut in oībus aliis. Sūt & dissyllaba quædam quæ secundo loco habent .., & primo loco –, vt

ׁ, ׁ, in quibus ׁ desinit esse cōsonās, in cōstructiōe & cum pronomīnibus, vt ׁ. Quædam assumūt ad finem, vt ׁ & ׁ a quo dicimus ׁ, vnum p̄terea, quod secūdo loco habet, ante ׁ sono destitutam, vt ׁ

10 Quorū vltima est ׁ. Multa ex illis, quorum vltima est ׁ habent bis .., vt

ׁ, ׁ quæ puncta sua mutāt, sicut, perfecta prius .. in hirc, vel –, & secūdū in : vt ׁ. Sunt quæ utrobiquē habēt –, vt ׁ. Quædam in principio ha-

15 bent ׁ, secundo loco .. vt ׁ, quæ nihil differunt a perfectis, vnum est, quod .. habet hirc sequēte dages, secundo loco .. vt ׁ quod mutat .. in : ab

iecto dages, vt ׁ. Hæc nomīna quorū vltima est ׁ magna ex parte sunt ḡnis, fem. Inuenitur &

20 ׁ cum : ante ׁ. Habet autē .. sub ׁ ad morem .. illorū perfectorū, quæ priori loco habent .. & & se

& secundo ··, quare mutat ·· in ·· vt **חֶטְאוֹ**, sicut a
חֶלְקוֹ חֶלֶק. Interdū inuenitur hoc nomen se-
cundo loco habere dages, vt **חֶטְאֵי עַמִּי** Amos
ix. Et multis aliis locis. In singulari saepe assumit **ח**, vt

חֶטְאוֹ Quorum vltima est **ח**

A verbis quorū vltima est **ח**, fiunt noia per literā **ח**
vel **מ**, praepositā cum hirc sequente ··, vt **חֶטְאוֹ**

חֶטְאוֹ Obseruādæ hic sunt **חֶטְאוֹ**. Dici-
mus enim, **חֶטְאוֹ**. **ח** in istis nominibus fere sp

est nota se. gn̄is, quare & mutatur in **ח** & ha bēt ac-
centum in vltima, paucis demptis, in quibus **ח** est lite-
ra adiectitia, quod ex accentu, quem habēt in prima de-

prehenditur, vt **חֶטְאוֹ**. Sunt in quibus **ח** thema-
tis manet, ea habent ·· ante **ח**, nec ob cōstructionē **ח**

abiciūt, sed mutatur tātū ·· in ··, vt **חֶטְאוֹ**.

Num. xxii. Hæc fiūt sp per **מ**, & nūq̄ per **ח**. Sunt hu-
ius classis, quæ habēt **מ** in principio, & **ח** in fine, vt

חֶטְאוֹ, & sūt q̄ vtrobicq̄ hñt **ח** vt **חֶטְאוֹ**
secūdum punctū hirc magnū. Quædam secundo loco

וַיְהִי כִּי יֵצֵא מִן הַיָּם וְהָיָה כִּי יֵצֵא מִן הַיָּם, in quibus מ & ה, semper habet -
 Duo inueniuntur quæ habent sub ה : , vt תֵּעָלָה
 & תֵּלֵאָה. Sūt quibus nulla ex his literis præponi-
 tur, sed desinūt in ה notā fe. gñis, vt שֵׁפָה. ex quib-
 us quædam habent sub prima litera -- , vt פִּתָּה
 Sunt pauca, quæ literā ה non abiiciūt, nec vllam assu-
 munt, vt גֵּתָה גֵּתָה. q̄ hñt iterdū sc̄do loco :: , vt
 גֵּתָה רֵעָה. Sūt multa huius classis nomina, quæ
 abiiciunt ה a fine, & assumūt ו, quorū quædā habent
 10 primo loco -- , vt קֵלִי, quæ mutāt ob constructionē
 -- in : extra locum -- iustæ distinctionis, ibi enim lo-
 co = habet :: . Quædā ו, quod mutatur in -- breue,
 quamuis secundum punctum non sit :: , vt תֵּלִי

Quædam habent :: vt מִשִּׁי quod mutatur in :
 15 Et quando affiguntur pronomina, ה fit consonans, vt
 עֲמִיתָ. his sæpe additur in fine ה vt פִּלִּי
 Quædā secūdo loco habent ו vt חֲמוּתָ. Quæ-
 dam ו, vt גֵּלְוָה. Et cum = sub literā prima, vt
 שְׁבִיתָ

שבת. Hæc in numero plurali habent ⁷ consonã
 tem, vt **שביות** more perfectorum. Multa sunt
 huius classis, quæ fiūt per literã **ב** ad finem adhibitã, vt
רצו. Hæc vt plurimū habent secundo loco **ר**, quæ
 dam tñ – cum ⁷ cōsonante ante **ב** vt **קצו**. Sunt p̄,
 terea quædã monosyllaba ex quibus quædã semper ha
 bent –, quædã semper –, quædam interdū –, interdū –
 vt **צות**. Hæc videntur similia illis, quoz media
 est **ר**, & illis quæ gemināt secundam, differentiã tamen
 quæ est inter hæc & illa paulopost dicemus. Sunt quæ
 dam in quibus **ר** mutat in ⁷, & media abiicitur, vt a
רהר dicimus **רי**

Quorum secunda geminatur.

Noīa quæ fiunt ex verbis geminantibus secundam sunt
 magna ex parte monosyllaba, abiiciunt enim secūdã
 thematis, vt **רר** per –. Pauca quædam habēt –, Sūt
 & quæ habēt **ר**, vt **עור**. Quædã etiã habent --, vt
רר. Hęc monosyllaba, & illa, quæ sunt deducta a ver
 bis, quorum media est **ר**, & quorū vltima est **ר**, vidē
 tur inter se valde similia. Illa tamē quorū media est **ר**

semper habet lógum pūctū, qđ potestate cōtineat
 in se reiectam. Hæc vero & illa quorū vltima erat
 non semper habent lógum punctū. Ea tñ quæ habent
 vel -- in numero singulari ab illis, quorum me
 dia est nō possunt discerni, sed qñ aliquid accedit, vt fit
 in numero plxrali, aut gñe feio, aut cum pronoisbus, hæc
 habent dages in secunda litera, illa vero minime, vt a

בב fit **בב**, quod habet in nūero plurali **בב**

Quia hæc noīa quoties aliquid accedit ad numerū sin
 gularē, habebūt dages in secunda litera necessario, qua
 re mutantur puncta lōga in puncta breuia, vt -- in --.

-- in hirc, vt a **שב**, **שב**. Holem in, vt **חוק**

חוק. Qu ađo cōringit secundam literā habere: pro
 pter pronomen affixū, mutatur in -- paruum, vt

חוק Sunt huius ordinis noīa, quæ assumunt sibi

literam **ב**, sicut illa, quorū media est **ב**. Differūt
 tñ hæc ab illis, quod -- sub **ב** in superioribus muta

batur in --, vt **מקומי**, **מקומי**. in his vero nō
 mutatur, relinquitur e -- nī -- locoda ges, vt a

מגיני fit **מגיני**. Pauca quædam inueniunt
 tur cū **ב** & **ב**, ea habent secundo loco --, vel --, vt

מורר, **מורר**. Hæc similia sunt nobis, quæ de
 ducun

ducuntur a verbis quorum prima est א, quum ad primū punctum attinet, quod illa secundo loco habet - vel -

Sūt quæ habent ב in principio, & נ i fine, sed illa facile dinoscūtur ab aliis. Habēt enim hæc semper dages in secunda litera, vt מאלה

De nominibus quatuor literarum

Sunt noīa, quæ habēt quatuor, vel etiā quinque diuersas literas, verum ea nō sunt genuine hebraica, sed ab aliis nationibus mutuata, nec vsq̄ occurrunt, nisi quoties fit mentio rei alicuius peregrinæ. Sunt tñ multa hebraica quæ geminatione fiunt quatuor, aut quinque literarum, Ea quum ad inflexionem attinet, ferme sequuntur perfecta, & si quid variant, vsu melius, q̄ p̄ceptionibus discit.

Licet deriuare noīa ab omnibus verbis aliquo horū modorum, quos nunc ostendimus, etiamsi non inueniātur in sacris Bibliis, quod & faciunt Iudæi sæpissime in commentariis, & aliis libris, sed addunt fere lite-

ram נ ad finem, quæ sit nota scemini-
ni generis.

DE NOMINI- BUS NUMERALIBVS.

Hebræi numerant per literas sicut & græci.

60	50	40	30	20	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס														
			400	300	200	100	50	30	20					
ע פ צ ק ר ש ת														

Noia numerorum genere masculino.

tres gñe cõi	tres	duo.	vnus
--------------	------	------	------

10 אַחַד שְׁנַיִם שְׁלוֹשָׁה שְׁלוֹשָׁת

sex	quinq;	quatuor
-----	--------	---------

אַרְבַּע חֲמִישָׁה שֵׁשׁ

nohem	octo	septem
-------	------	--------

שִׁבְעָה שְׁמֹנֶה תְּשַׁע

per

decem

15

Genere femino

עֶשְׂרֵה

אַחַת שְׁתַּיִם שְׁלוֹשׁ אַרְבַּע

חֲמִישׁ שֵׁשׁ שִׁבְעַ שְׁמֹנֶה

תְּשַׁע עֶשְׂרֵה

In his no

In his noībus a tribus vsq; decem gñe masculino addit⁷⁹

ת, & nō feio, cōtra naturā aliorū noīm, in quibus solet

esse nota sei gñis præterq̄ in שמנת quod vtro

q; gñe habet ת sed ge. maf. – añ ת, & gñe feio :: „Sunt
autem hæc noīa vsq; ad decem adiectiua, dicimus enim :

שלשה ימים. sed supra decem vsq; ad mille
sunt noīa substantiua, veluti collectionē quandā signifi-

cantia, quare dicimus ארבעים שנה. Hæc

quæ nunc cōmemorauimus vsq; ad decem numero plu-
rali significant toties decem, quoties singulari significa-

bant vnū, vt ארבעים שלשים triginta

quadraginta, & ita de reliquis עשרים tantū bis
decē significat, i. viginti, vbi vērū fue- rit ad mil-

le rursus fiunt adiectiua, vt אלת שנים. ps xc

dicimus תן & אלת בסת . gen. xx.

¶ Numeri quos ordinales vocant.

ראשון שני שלישי רביעי

חמישי ששי שביעי שמיני

תשיעי עשירי .i. primus secundus tertius,
quar, qu, sext, sep, oct, no, de,

30 Sed genere fœminino

הַשּׁוֹנֶה שְׁנִית שְׁלִישִׁית

רְבִיעִית חֲמִישִׁית שְׁשִׁית

שְׁבִיעִית שְׁמִינִית תְּשִׁיעִית

, i. prima secunda tertia, & c.

עֲשִׂירִית

De literis משה ובלב

Hæ septem literæ p̄ponūtur verbis & noībus, sic tñ vt nō fiant partes illorum, neq; mutant puncta, sunt enim integræ dictiones, etiam si sint solæ literæ, quare scire oportet quid significant, & quæ illis adhibēda sint p̄cta
10 passim enim in sacris literis obuiæ sunt.

Itaq; idem est, quod apud nos p̄pō a, ex & c. & habet semper sub se hirc sequente dages in proxima litera qđ

sit signum literæ ר reiectæ, integra ei p̄positio est מן

15 dicimus itaq; מְבִית pro מְבִית. Vtūtur p̄terea hebræi hac litera מ, quoties vnā rem comparant cū alia, Non habent enim cōparatiuū, neq; superlatiuū, vt

טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן .i. bona est fama præ vnguento, hoc est, melior est vnguento.

Litera ש, idem est quod אִשֵּׁר quis, quæ, vtroq; genere

nerē, vtroq; numero, & habet vt plurimū punctū . . , se-
quente dages in proxima litera, interdum etiam - , vt

בְּשֵׁם חַוָּה בְּשֵׁר gen. vi. Si litera sequēs

fuerit **אֶחָד**, - mutabit̄ i - , vt **שְׁמֵהָ**

Iudicū vi. Szegol . . tamen quamuis sit punctū breue an,

te ras illas, nō mutat̄, vt **שְׁמֵל יַעֲקֹב** ps cxlvi.

Litera **ת** interdū habet vim demonstrandi, habetq; sub

se - sequente dages, vt **תְּשֻׁמִים**. hæc litera si præ

ponatur vocabulo cuius prima litera habet . in eam

non imprimit dages , sed ascribitur ipsi. **ת** virgula
methegh / præcipue in vtroq; participio verborum

quintæ coniugationis vt **תְּמַסְכוּ תְּמַדְבְּרוּ**

Similiter si præponatur literæ **ה** habenti sub se . nō im

primit in eam dages, vt **תִּיסָה**, nisi **ה** sit prima litera

vocabuli rem aliquam viuā significātis, tūc enim sem-

per **ה** habet dages post **ה** vt **הַהָרִים**. Si tūc lra

sequens **ה** fuerit **עֶחָד** cū - **ה** vt plurimū

habebit . . vt **הַחַנּוּם**. Si vero vocabulū fuerit mo-

nosyllabū sub **ה** erit - vt, **תְּחַר**. Hæc litera sæpens

M i mero

ro habet vim vocādi, vt **הַתִּירָוּ חַשְׁמַיִם**

nec differt ab **הַ** demonstrandi puncto, sed tantū signifi-
catione. Tertio est nota interrogatiōis vel admirationis
& habet sub se —, nisi prima litera vocabuli cui prapo-
nitur, habeat . . tunc enim necessario ponetur sub

הַ iustum —, vt **הַבַּת**. Differentia autem inter **הַ** de-
monstrandi & admirandi dum habet iustum — est qd **הַ**
demonstrā di fere semper habet post se dages vt nūc
diximus. **הַ** autem interrogādi vel admirādi minime

vt **הַבְּרָבָה**. Habet tñ nonnunq̄ **הַ** interrogandi

post se dages, sed illis fere locis quibus **הַ** demonstrādi
poni non potest, hoc est, ante vllam ex his septem literis

ב ל מ נ ש ח ו ב ל ב, quibus **הַ** demonstrandi nunq̄

præponitur, vt **הַבְּמַחְנִים**. Est & alia differen-

tia ex parte virgulæ methegh / quam **הַ** demonstrādi

habet parte dextra ipsius — vt **הַמַּחְסֵה**. **הַ** ve-

ro interrogandi eam virgulam habet parte sinistra, vt

הַחֶפֶז. Præterea **הַ** interrogandi vel admirandi,

nunq̄ mutat suum — in — ante literas **ע ת ט ז**

quod **הַ** demonstrādi sæpenumero facere diximus.

Si prima litera vocabuli, cui præponitur **הַ** fuerit

ז

א ת ח ע & sub eis - א interrogādi habebit -

sicut א demonstrandi. Inter א admirādi & interrogādi q̄tum ad puncta attinet nulla est differētia.

Litera א cōiunctio est copulatiua. sepissime habet sub se : , etiam ante literas gutturales, vt אעבר . Si tamē

sub prima litera vocabuli fuerit : , א habebit א vt

אבש , nisi prima litera sit א cum : , tunc enī sub א ponitur hirc, sublato : ipsius א vt אהרה . Ha-

bebit p̄terea א p̄c̄tū surec, quoties prima vocabuli fue- rit vna ex literis א ב ג ד , vt אבנימין . 10

אמשה ופרץ . Litera א habebit - , quoties cō- iungit duo noīa, quorū secundum habet accentū in pri-

ma, vel est monosyllabum, vt ארץ ושמים .

אבם וסוס . Si prima vocabuli, cui prapo- nitur א , fuerit א ת ח ע , & sub ea fuerit - , א habebit - , si vero : , א habebit - vt אמת

אעבדים . Litera א praeposita א ת ח ע

אבם א ת ח ע habebit - - sublato : , quod erat sub א

41
Dicimus enim **וְאֵלֵהֶם**. Idem accidit in literis

בְּלֵב, quā huic nomini præponuntur.

Litera **וְ** præter quod est cōiunctio facit in verbis sæpenū
ro, ut præteritū legat p futuro & ediuerso, et recipit oia pū

ta quæ cōiunctio, tantū, præter --. **וְ** itaq; quod facit ex
præterito futurū semper habet, nisi quid obftet eorum
quæ diximus, quū de cōiunctiōe tantū loqueremur.

Habet enim eadem illa puncta, & ob easdem causas,
ob quas tantū cōiunctio, præter --, quod hic habet nō
nunq̄, sed alia ratione.

וְ aut quod ex futuro fa
cit præteritū semper habet --, nisi dum præponitur **וְ**
notæ primæ personæ, tunc enim habet --, ut sūt differen

tia inter hoc cōuersiuum, & cōiunctionem tan
tum, quod ante **וְ** habet --.

• Lfā **וְ** significat quādā similitudinē, & sæpe eā hebræi
gemināt, ut **וְעַם בְּבָחוּ** Interdū idē ē qd̄ quali

articulus est datiuū casus, aut genitiui, nonnunq̄ eti
am ablatiuū, ut **וְאִמְרֵי לִי**. i. dic de me. Gen. xx.

• Idem est quod in, vel, cum. His tribus literis eadē sub
iiciuntur puncta sæpissime habent, etiam ante literas

וְאִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ חָח. Si in prima

ma litera vocabuli habuerit, hæ tres habebunt hirc,

vt לרואב. Si tñ sub literis עחה I prin

cipio vocabuli fuerit -, hæ tres literæ ppositæ habebūt
- .si vero habuerint ::, hæ tres habebunt :: , Sæpissi-

me cōtingit has literas poniante ׀ demōstrandi , quā
fere semper pellunt suo loco, & vendicāt sibi illius pun-

ctum, vt dicimus בַּבִּית pro בֵּיתָהּ, & ita de

infini tis aliis. Recipiūt itaq; hæ literæ oīa illa pūcta
quæ ׀ demōstrandi. Hæ tres literæ pponūtur infini
tis uerborum, de quibus supra diximus, quum de uerbis
loqueremur, ibiq; ostēdimus, quid significant, & quæ il
lis subiici debeant puncta.

De accentibus.

Secunda persona singularis maf. gnīs, & prima cōis ge
neris semper ha bent accentum in penultima, nisi præ
ponatur litera ׀ mutās præteritū in futurum itunc enī
interdum erit in vltima, & interdum in penultima, quo

rum tñ vltima est ׀ vel ׀ semper habēt in penulci

ma etiā cum ׀ vt עשית קראת. Teria plu

ralis quoties ponitur in loco iustæ alicuius distinctōis,
habet loco punctum lōgum, & accentū iuxta illud lō
gum punctū, hoc est in penultima, vt dicimus extra lo

cū distinctōnis פקרא, sed in distinctiōe פקרא

& a

26 & a חִפְצוֹ חִפְצֵי a יבִּלְיָבֵל, idem dicendum est de tertia singulari genere fœminino, vt

חִפְצָה פְּחָרָה, in verbis quorum media est tertia pluralis, & tertia singularis fœcio gñe habet accentū in penultima, p̄ quē differt gñe, fem, a participio, vt a

חִפְצוֹ חִפְצֵי חִפְצָה, idem fit in verbis, quorum

secunda geminatur, vt סִבְרָה סִבְרָה. In aliis semper

habet vtracq; hæc tertia persona accentum in vltima, nisi sequatur dictio monosyllaba, vel alia habēs accētum in prima, tunc enim sæpissime remittitur accentus ab vltima i penultimā in vtracq; tertia singulari, hoc est mas,

& fœcia & tertia plurali, vt קָרָה לִילָה, vbi in

קָרָה accentus est in penultima, propter לִילָה

quod habet accentum in prima, vt paulo post dicemus,

25 idem fit si sequatur monosyllabum, vt שָׁאֵל לֹ

Nume. xxvii. Idem fit sæpe etiam aliis in locis, vt in par-

ticipiis, quorum vltima est ת habens - quod propter monosyllabū vel accentū in prima sequentis mutat in

.., & transfertur accentus, vt בִּרְנָה עִיר .gc. iiii,

Prima pluralis semper habet accentum in penultima,

vt

vt **פִּקְדוֹנֵי**. Infinita verborū quæ primā literā the-
matis habent **ו** vel **וּ** saepe abiiciūt eam, & ad finē ascī-

scunt sibi **ו** quā p̄cedit bis. . . , vt **שֵׁבֶת גֵּשֶׁת**

quare semper habent accentum in penultima. Est enim
illud perpetuum, quod quoties vltima & penultima ha-
bent . . . , accentus est in penultima tam in verbis q̄ in no-
minibus, imo uero semper quoties vltima habet . . . qua
lecunq; sit punctum penultimum . Quare dicimus,

וְיִבֹן וְיִאָמַר וְיִבְרַךְ, & ita de reliquis.

Idem fit si propter gutturales literas alterū, vel utrūq; **ו**
. . . mutetur in **וּ**, vt **לִרְעוּת**. Imperatiuū plur. generis

scēio sp̄ habet accentum in penultima, vt **פִּקְדוֹנֵי**

& in verbis quorū media est **ו** saepe etiam in plurali
mas. & singulari scēio, vt **שֵׁבִי שֵׁבִי**. Verba quæ

egeminant secundā literā thematis, illis locis quibus ha-
bent holem lōgum punctum ante dages, necessario ha-
bent accentum iuxta holem, vt **תִּסְבֹּרֵי יִסְבֹּרֵי**

quibus aut̄ locis hoc fiat formula cōiugationū indicabit
In futuro scēda & tertia plur. gñe scēio habēt accētū in pe-
nultima, sicut in spatio. In cōiugatiōe quā tertia plu-
ralis, & scēda singularis gñe scēio habent fere sp̄ accē-
tum

20 cum in penultima, vt **הַפְּקִידָה הַפְּקִידָה**

In reliquis oibus personis, modis, temporibus cuiuscūq; conjugationis, accentus erit in vltima.

Noīa quæ habēt vltimū punctū ::, qualescūq; sit penultimū, habent accentum in penultima, exceptis illis, quæ

habent :: ante **ה** vltimam literā, quæ sit pars thematicis, ea enim habēt in vltima. Si vltima noīs, quod habet

in fine :: fuerit **ע** vel **ה**, mutatur :: vltimum in -, & si secūda fuerit gutturalis, mutatur vtrūq; :: in -, nō va-

riato accentu, vt **נֶעַר צִמָּה**. **CV** bicunq;

est - vel - ante **ה** cōsonantē iuxta - & - erit accētus, vt

מִצְרַיִם מֵיִם בֵּית. Noīa quæ desinunt in **ה** præcedente hirc, si punctum penultimū fuerit holē, vel :: habebunt accentum in penultima, vt

35 **שְׁבִי קָשִׁי** Reliqua fere oīa, cuiuscunq; fuerint formæ, tam in singulari, q̄ in plurali habent accentū in vltima. idemeu enit in participiis

CD **מֵתָא**, siue retinaculo.

שְׁוֵאָה, quod sono nō destituitur, & -:, -:, :: semipūs

fere semper habent ante se virgulā **מֵתָא** in p̄icipio vocabuli. Si vocabulū fuerit triū syllabarū & accentus in vltima, erit retinaculum in prima syllab, hoc est ter-
tio

tio loco a iusto accētu, vt **אֲנִי**. si quatuor, aut quin
q; syllabarū fuerit, erunt fere sp duo retinacula, sic tñ vt
sit syl laba media inter accentū & retinaculum.

Litera **א** demōstrandt, siue scribatur, siue occultetur in
אֲבָל habet fere sp iuxta se retinaculū, sed parte de
tra. **א** vero interrogādi, vel ad mirandi, quoties ha
bet sub se – erit retinaculū iuxta **א**, sed parte sinistra.

Litera habēs : sub se in principio vocabuli, si sequatur
vlla ex his quatuor **ע ח ה א** iuxta : erit retina
culū, vt **אֲחֵרֵי**. **א** Est alia virgula trāsuerſa, quā

מִקַּת, hoc est, copulā vocāt. cōnectit eī vocabula in
ter se, quare & prius sēpenūero remittit aliqd de suis pū
ctis, si lōga fuerint, vt **אֲתָם - אֲתָם** vbi **אֲ** mu
tat – in –

Literæ **א ח ה י**, quoties ponunt in fine alicuius vo
cabuli, & dictionis sequentis prima litera est vna ex

א ב ג ד ה ו illā aspiratā faciunt, nisi quid ex his
quatuor impediāt, quorū primum est **מִפִּי** hoc
est relatiuū, quoties enim aliqua ex his tribus **א ח ה**
in fine alicuius vocabuli habet vim pronōis relatiui, si
sequatur lra aliqua ex sex superioribus, habebit dages.

N i   Secūn

90 Secundo impediūt accentus regii, quos enumerat Eliás libello de pūctis ode quarta, vocātur autem accentus hi

regii **מִפְסִיקִים**, q̄ habeāt vim aliquā distinguēdi in versu. quoties ergo post hos in vocabulo, cuius vl

tima est **תהרי** sequitur aliqua ex sex illis literis habebit dages. Tertio scribitur dages in illis sex literis,

post **ת** literā, quæ nō est pars thematis, siue ascribatur siue in puncto – potestate cōtineatur, mō sit accentus in

syllaba, quæ literā **ת**, pxime p̄cedit, & similiter accētus

91 sit ī prima syllaba vocabuli incipiētis a **בגרבת**

Quarto litera **ת** finis dictiōis, vt vocāt, parua siue monosyllabæ, quæ cōiungitur per oblongā virgulā, quam

תת vocāt, cum vocabulo cuius prima litera est ex illis sex vna ponetur in ea dages, Similiter ois dictio, cu

92 ius vltima litera est **ת**, si copuletur per illam oblongā virgulā cum aliquo monosyllabo cuius initiū sit aliqua ex illis sex, ea recipiet dages, nec id solū fit in sex illis lris sed etiā in aliis oibus, quæ dages intra se admittūt. Ois enim dictio, quæ per illā virgulā cōiungitur cum mono

93 syllabo, si litera prima monosyllabi admittat dages ponetur in ea, nisi punctū vltimū vocabuli p̄cedentis sit

vel holem, vel **ת**, vel **תה** Post quatuor tñ lōga pūcta nō sequit dages, etiamsi vocabulū in quo vlti

mo

mo loco aliquod ex eis ponitur, copuletur cū monosyl-st
labo, Dages enim illud nō erit lene, sed subasperū, legū
tur namq; illæ duæ dictiones tanq̄ essent vna, propter il
lam virgulam, quæ eas inter se cōiungit.

De notulis distinctionum.

Minima distinctio est apex supra literā, nullo alio diffe-
rens ab holem, q̄ situ, ponitur enim holem parte sinistra

superne ad literā, hic vero apex supra literā, vt

Media distinctio constat duobus eiusdem formæ apici-

bus, quorū alter ponitur supra alterū, vt

Distinctio est particula circuli depēdens a litera, vt

Hæc tñ notula nō habet eam vim distinguendī in psalte-
rio, prouerbūis, & libro Iob, in aliis oībus libris habet.

Periodus est virgula, qualem diximus esse virgulā me-
theg / . quæcūq; syllaba habuerit vllam ex his quatuor
notulis, accentu acuto profertur.

De pronomībus non affixis.

Habent hsbraī pronōia quædam nō affixa, verbis vel
noībus, vt

nūero plura.

hoc est, gñe masculino, ille, tu, ego, illi, vos, nos

Gñe aut̄ scōio hoc est,

N ū

illa

illa, tu, illa, vos. Prima persona semper est cōis gñis

Habent & alia pronomina facta ex articulo **את** vt

אותו אותך אותי אותם
אותנו אתכם

hoc est, illum, te, me, illos, vos, nos, in actō, vel dō.

Genere fœminino & c. **אותה אותך**

Et cum articulo **אל** quod mutat - in - & assumit

vt **אליו אליך**. i. ad illum, ad te, Idem

significatur qñ cōponuntur cū **לו לי לך** vt.

.i. illi, tibi, mihi. Sunt quæ cū **את** qñ **עם**, hoc est,

cū, significat, cōponūt, vt **אתו אתך אתי**
.i. cū illo, tecum, mecū, & c.

Adscripsimus psalmum, qui in nostra æditione est sexagesimus primus, apud hebræos vero sexagesimus secundus, vt in eo oculis subiiciamus, quæ hoc libello præcepta tradidimus.

לְמַעַן עַל־יְדוּתוֹ מוֹמְאוֹ
לְדוֹר אֶבְאֵל אֶל־הַיָּם הַיָּמִינִית
נַפְשֵׁי מִמֶּנּוּ יִשׁוּעָתִי אֶבְ
הוּא צוּרִי וְיִשׁוּעָתִי מִשְׁצַפֵּי
לֹא אֶמוּט וְפֶה עַל־אֲפֵה
מִחֹתְתִי עַל־אִישׁ הַרְעוּתִי
נַלְכֶם בְּקִיר נְטוּי צוּר הַר
הַחַדְוִיָּה אֶבְ מִשְׁאֲתוֹ יַעֲזֹב
לְחַיִּיתִי יִרְעוּ בָּזִם בְּפִי יִתְּנוּ
וּבְקִרְפָּם יִקְלְלוּ סֵלָה אֶבְ ל
לְאֵלֵהֶם וּמִי נַפְשֵׁי בְּנֵי מִמֶּנּוּ
הַקּוֹתִי אֶבְ הוּא צוּרִי וְי
וְיִשׁוּעָתִי מִשְׁצַפֵּי לֹא אֶמוּט
עַל־אֵלֵהֶם יִשְׁעֵי וְנִתְּנוּ

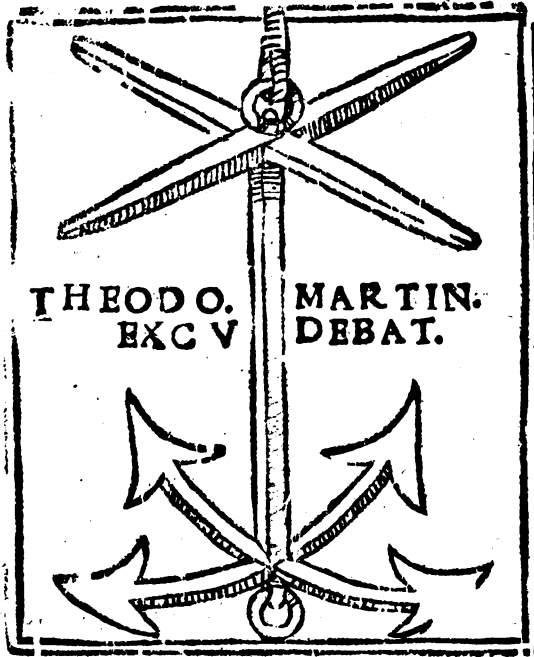
צַדִּיק עֲוֵי מַחְסֵי פֶּאֶל הַיּוֹם .
פִּטְחוּ פִּי כִּבְלֵי עַתְּוֹת שִׁפְטֵי
לְפָנָיו לִבְנֵי אֱלֹהִים מִיָּסֵד
לְנוֹסֵלָה , אֲדַבֵּר פִּי אֵלֶיךָ
מִגֵּב פִּי אִישׁ מִמֵּאֲזָנָיו לְ
לְעֹלְוֹת חַמָּה מִחֵבֶל יָחוּ .
אֶל הַבִּטְחוֹ בַעֲשֵׂק וּבַגִּיל אֶל
אֶל הַחֵבֶל חֵיל בִּי יִגְוֶנֶה אֶל
הַשִּׁיתִי לֵב . אֲחַת דַּפְנֵי אֶל
אֶל חַיִּים שְׁתֵּיִם זֶה שִׁמְעֵתִי בִּי .
עַל לֵאלֹהִים . וְלִבִּי אֲזַנֵּי הַ
חֵסֵד בִּי אֲחַת הַשָּׁלֵם לְאִישׁ
בְּמַעֲשָׂיו .

Errata.

Pagina v. linea xvi. lege שרה Pa. xvi. dele lineā ter
 tiā, cuius principiū est, א vero. vsq; vt. Pag. xvii. li. xxi
 lege visitabis vir, Pa. xviii. li. v. adde vel א. scz. ge. Pag.
 xix. li. xxiiii. lege secūdo נפקדו Pa. xxiii. li. x. lege
 lege altari. Pagi. xxvi. lin. xvii. lege & מ vēdicat. Pag.
 xxxiii. lin. xix lege verbis perfectis. Pag. xli. li. xiiii. lege
 בונה. Pag. xliiii. li. xix. lege. גל ריים Pa. xlvi.
 li. xix. lege תסבינה. Pag. li. li. xviii. lege verba se
 cundæ. Pag. lii. li. xi. adde vel mulie. Pag. liiii. li. ii. lege
 פקדום. Pag. eadē li. xi lege visitabimus Pag. lxii.
 lin. i. lege ארח Pa. lxiii. li. vii. lege רברינה
 Pag. lxxii. li. xiii. lege צבא. Pag. lxxiii. lin. vii. lege
 תבלה. Pag. lxxxii. li. xviii. lege. תחבם. Pag.
 lxxxii. li. xvi lege תמבסה. Pagi. lxxxiii. adde, ה
 interdum idem est, quod אשר. In eo q; per quēdā
 subscriptum est Ancoræ sacræ, pro bis שובר po
 natur bis שבור

Η ΙΕΡΑ ΑΓΚΥΡΑ

Semper fir tibi nixa mens honesto.

Sacra hæc Ancora non fessellit unquam

שׁוֹבֵר וְבֹלֵתִי שׁוֹבֵר
זֵי אִישׁ חַמּוּת

Ne tempestatum vis auferat, Ancora sacra
Quo mentem figas, est iacienda tibi,

ἐν οἴνῳ ἀλήθεια

πολλὰ τῶν ἐν οἴνου χύμασιν τῆς νουθεσίας

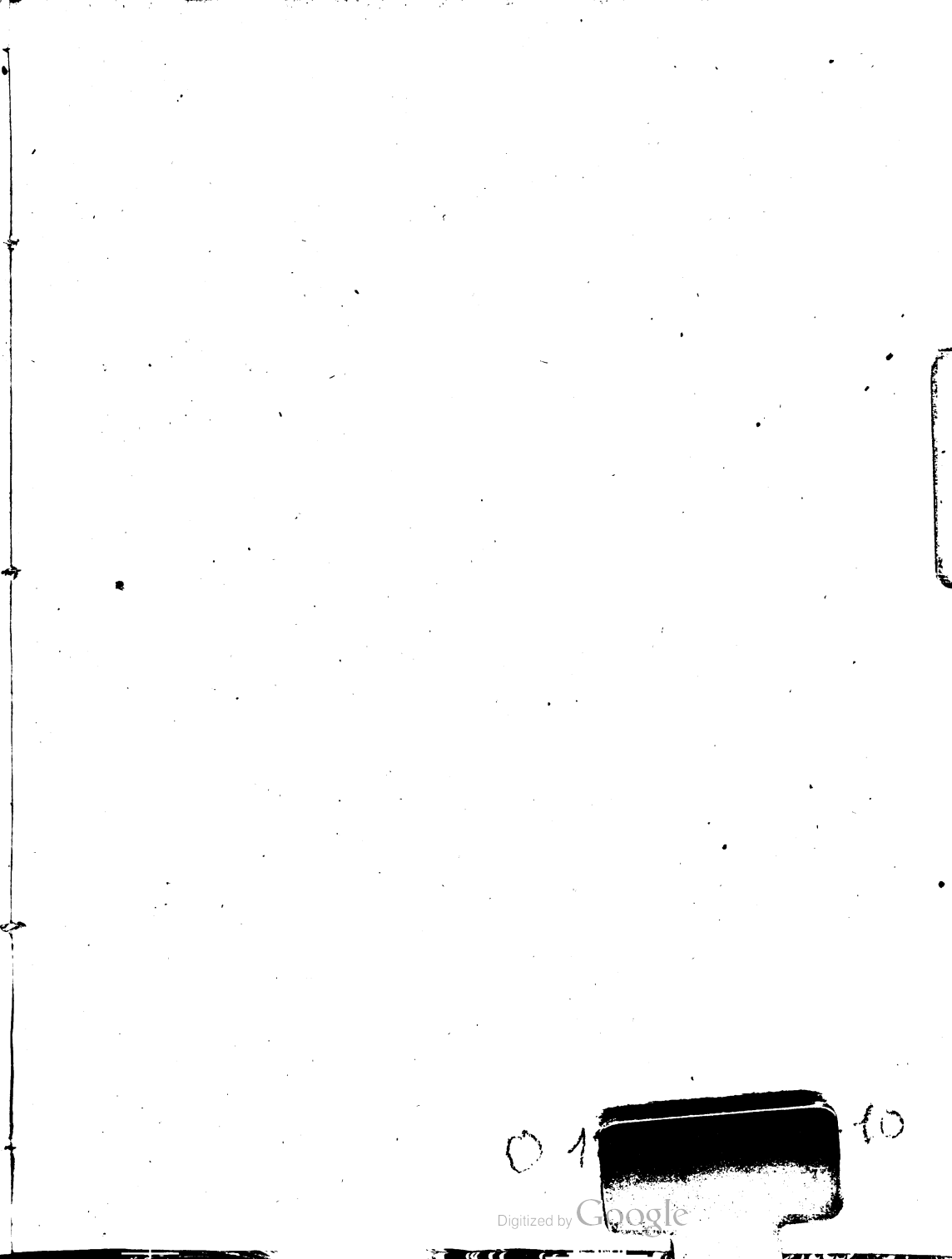

0 1 [dark mark] 10

